

TINERE ȚIE, ÎȚI ZIC

REVISTA SEMINARULUI TEOLOGIC LICEAL ORTODOX
„MITROPOLITUL DOSOFTEI” SUCEAVA

„TOIAG CE AI ODRĂSLIT PE IZVORĂTORUL DE VIAȚĂ HRISTOS,
BUCURĂ-TE, DINTRU CARE MÂNCÂND NOI ROD, VIAȚĂ DOBÂNDIM”
(ACATISTUL SFINTEI CRUCI)

NR. 2, MARTIE 2021 - BUCURIA VIEȚII

TINERE ȚIE, ÎȚI ZIC

REVISTA SEMINARULUI TEOLOGIC LICEAL ORTODOX
„MITROPOLITUL DOSOFTEI” SUCEAVA

NR. 2, MARTIE 2021 - BUCURIA VIEȚII

COMITETUL DE REDACȚIE

PREȘEDINTE

**Preasfințitul Părinte
Damaschin Dorneanu
Episcop- vicar al
Arhiepiscopiei Sucevei și
Rădăuților**

VICEPREȘEDINTE

Arhid. prof. Bogdan Mihai Hrișcă

REDACTOR

Pr. prof. Ioan Paul Valenciu

SECRETAR REDACȚIE

d-na Mihaela Șoldănescu

MEMBRI

**Pr. prof. Ionuț Silvestru Țurcă
Pr. prof. Lucian Ionuț Popescu
Tablan
Prof. Mirela Griguță
Prof. Georgeta Nistor**

**Tehnoredactare și coperta
Pr. prof. Ioan Paul Valenciu**

ISSN

2784 - 0220 ISSN – L 2784 – 0190

CUPRINS

<i>Recâștigați-vă tinerețea</i> † Damaschin Dorneanu	
Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților <i>Frumusețea vieții prin „viața frumosului”</i>	1
Pr. prof. Ionuț Silvestru Țurcă..... <i>Virtute feminină în cheie veterotestamentară</i>	3
Pr. prof. dr. Adrian Duțuc <i>Femeia - o punte între vis și realitate</i>	8
Cristina Constantin <i>Femeia - icoană a frumuseții sufletești</i>	11
Andreea Gângă <i>The Christian Woman</i>	13
Prof. Georgeta Nistor <i>Smuls din tenebrele vieții - redat extazului convertirii la viață. Poetul Daniel</i>	15
Turcea - omul și opera	
Prof. Mirela Griguță <i>Mama - solul dragostei divine pe pământ</i>	18
Alexandru Gabi Ursu <i>Suflarea de viață în inima tânărului din cetate</i>	24
Alexandru Sofian <i>Postul - exercițiu de redobândire a Raiului</i>	26
Mihail Semeniuc <i>Postul - prilej de mântuire</i>	28
Sebastian Radu <i>Postul - calea spre viață</i>	30
Ioan Teodor Lazăr <i>Postul, întărirea vieții duhovnicești</i>	32
Eduard Cojocariu <i>Postul - calea spre vindecarea sufletească</i>	34
Călin Hrehorciuc <i>Lumina vieții monahale</i>	36
Petru Marocico <i>Viața</i>	37
Creuco Andrei <i>Hristos- Calea întru Adevăr și Viață</i>	39
Sebastian Juravle <i>Viața este tot ce avem și o primim în dar</i>	40
Robert Brumea..... <i>Viața</i>	42
Andrei Ceahlău <i>Citate despre viață și viețuire din scrierile Sfinților Părinți și ale unor teologi ai</i>	44
Bisericii	
coord. Pr. prof. Ionuț Lucian Popescu Tablan <i>Despre apă și memoria ei</i>	46
Prof. Daria Grivincă Vrajitoru <i>Unirea Basarabiei cu România</i>	49
Prof. Marcel Puha <i>Unirea Basarabiei cu România</i>	52

RECÂȘTIGAȚI-VĂ TINEREȚEA

† DAMASCHIN DORNEANUL

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților

Adie a primăvară. În văzduh, prin copaci, pe fețele oamenilor. Viața se trezește, o ia înainte, ca la un maraton în care trece, în sfârșit, linia de sosire prima. Viața e campioană în primăvară.

Primăvara în curgerea anilor unui om este, desigur, tinerețea. Dacă nu acum, atunci când să irumpă din noi energii, idei, puteri, forțe creatoare, dorință de cunoaștere și depășire? O fierbere pe dinlăuntru ce se revarsă în stânga și în dreapta, fără zăgazuri. E firesc așa. Și e greșit a le îngrădi pe cele ce se cer a fi doar protejate, asistate, călăuzite, ca entuziasmul tinerească să ajungă, cu răbdare, înțelepciune și așezare a maturității.

Pentru aceasta deplâng priveliștea apărută în ultimii ani a unor tineri care ... nu mai seamănă a tineri. Triști, abătuți, fără „chef”, fără perspective, trăind de azi pe mâine. Nu văd pulsând viața pe chipurile lor, în ochii care sunt pierduți când ar trebui să scânteie, în mersul pe care îl știu a fi sprinten, de căprioară... Și cred, totuși, că nu e totul pierdut. Încă se mai poate reveni. Încă putem aprinde energii uitate, nicicând stinse cu totul. Ne simțim ca în iarnă? E vremea de primăvară, iar și iar. Ieșim din „adăposturi” comode, călduțe, facile și tragem aerul primăverii tinerești în piept! Viața se cere a fi trăită, consumată, pe deplin, nu cu frânturi, nu cu procente; în cele frumoase ale ei, tinerețea te împlinește, te rotunjește, te călește, te înzdrăvenește. Și o astfel de viață iubește și Dumnezeu.

Nu, nu mi-l închipui pe Domnul decât căutând cu drag la un asemenea tânăr plin de viață, ca oarecând la cel din Evanghelie care căuta „viața cea veșnică” (cf. Mc 10, 17-21). Că, dacă aici, pe pământ, nu te bucuri de viață, nu o trăiești asumat și responsabil, ci te „târâi” prin umezeli ale delăsării, cotloane umbroase ale fricii, într-o leșetică existență de supraviețuire, cum să mai năzuiește spre ceva mai sus, mai deplin, mai desăvârșit?

Zic, așadar: recâștigați-vă tinerețea! Nu îmbătrâniți înainte de vreme! Să pulseze în voi nu sânge al dorinței celor josnice, ci sânge al puterilor creatoare, al inițiativelor bune, al altruismului, al biruirii de sine și al cuceririi a noi și noi trepte mai sus așezate.

Și chiar când în drumul tineresc fi-vor, inevitabil, și poticneli, eșuări, chiar căderi, nimic nu e pierdut iremediabil. Cu drag va căuta Iisus Domnul spre un astfel de tânăr și-i va da mâna și îl va trimite mai departe. Că va vedea în el, în tânărul creștin cel viu, pe cel ce Îl vestește, Îl mărturisește pe Hristos ca Domn al vieții (In 11, 25; 14, 6). Căci viața adevărată este întru El și ea, viața, este lumină pentru oameni (cf. In 1, 4), și din viața Lui se împărtășește și aici, și, mai deplin, se vor împărtăși dincolo, toți cei ce doresc a trăi într-o primăvară veșnică.

De aceea îți doresc ție, tinere, să îți fie primăvara aceasta un anotimp al Învierii perpetue, în care să trăiești mai deplin atât biruința cât și poticneala ta, fiind recunoscător Domnului pentru fiecare în parte. Fii îngăduitor cu tine și oferă-ți timp pentru a crește frumos, valorificând fiecare moment pentru că „în roua măruntelor lucruri inima își află dimineața și prospețimea” (Khalil Gibran - Profetul).

FRUMUSEȚEA VIEȚII PRIN „VIAȚA FRUMOSULUI”

PR. PROF. IONUȚ SILVESTRU ȚURCĂ,
DISCIPLINA *DOGMATICĂ ORTODOXĂ*

Argument

Inainte de abordarea temei, se impune dintru început o succintă privire asupra contextului social, material, și cultural contemporan. Această exigență vine din faptul că provocări multiple pun la încercare omenirea în societatea contemporană înjugată parcă, de o „cultură a morții” propusă, ba chiar susținută de către ideologiile postmoderne.

Tradiții și cutume care au dat odinioară sens și viață lumii sunt astăzi din ce în ce mai desuete, imagini vetuste amintind de „vremi demult apuse”. Mirajul confortului și al spoielii lucioase occidentale ne iau ochii, ba chiar inima, asemeni cântecelor mitice de sirenă, ce riscă însă a se grava pe portativul vieții noastre în acorduri de cânt trist de lebedă.

Într-o astfel de societate revine firesc întrebarea „Omului cu dor de cer”: Încotro mergem și până când rătăcim? O posibilă soluție de inspirație evanghelică putem afla în mirabila „venire în Sine” a Fiului Risipitor, dornic de reșezare în iubirea, iertarea și milostivirea Tatălui regăsit.

Viața duhovnicească, în contextul complex al unei crize postmoderne, al existenței unei religiozități pietiste sau formale și al unui sistem educațional instituționalizat tributar informării în dauna formării creative a copiilor, pare să fi preluat din mai toate grijile societății tradiționale de altădată.

Biserica, odinioară mama oblăduitoare a durerilor neamului, este astăzi butonul de panică al sufletelor sărăcite de nădejde sau „Caritas-ul” indivizilor vopsiți în purpura intereselor materiale.

Cu siguranță, nu se cade a generaliza radiografia aceasta sinistră întrucât, cu cât mai întunecată e noaptea, cu atât mai strălucitoare sunt stelele.

Viază încă în lume buneii cu viață sfântă, părinți jerfelnici preocupați cu devenirea luminoasă a odraslelor și copii responsabili ce cresc drept, nădejdi viguroase ale dăinuirii unui neam oropsit de năcazuri, dar întărit în ziditoare încercări.

Șerb pe moșia „*Frumuseții care va salva lumea*”, după spusele lui Dostoievski în 1868, într-un roman al contradicțiilor mirabile și totuși existente, „*Omul viu*” al zilelor noastre conștient de adevărul cuvintelor Arhiereului Veșnic: „Voi sunteți sarea pământului ... Voi sunteți lumina lumii”, (Matei 5, 13-14), simțit la vremi de cernere, nu poate abandona „*Calea întru Adevăr spre Viață*”.

Simte ca oricare om vitregia timpurilor, subtilitatea ispitelor, greutatea neajunsurilor, povara slabiciunilor sale, dar ...îndrăznește! Domnul Care l-a chemat în ogor l-a și încredințat de izbândă; El a biruit lumea! (Ioan 16, 33).

Nu mai încape îndoială, teamă sau trădare...

Suntem totuși oameni; cu neputințe, cu lipsuri, cu doruri ades rătăcite. Rămâne taina ce stă ascunsă în spusele lui Dostoievski: *dacă „Frumusețea va salva lumea”, cine va salva Frumosul?* În jurul acestei taine se poate împleti un cocon de mătase la fel cum se poate înșerpui un rug de spini.

„Frumusețea va salva lumea” spunea Dostoievski. *“Frumosul se simte, nu încape într-o definiție”* menționa Balzac.

Pornesc de la spusele lui Balzac, pentru că viața e frumoasă și trebuie făcut în așa fel ca acest lucru să-l poată confirma oricine pe pământ. Cum?! Doar simțind, nu? Teamă de frumos, de estetic, e primul semn al neputinței.

Ce e „frumosul”, de fapt?

Întrebarea provoacă la discuție și duce la o extrem de mare varietate de răspunsuri. Talantul tău. O să generalizez reproducând o frază spusă

de Marguerite Yourcenar (singura femeie membră a Academiei Franceze): *„Iubitorul de frumos sfârșește prin a-l vedea peste tot”*. Poate asta e soluția?

Frumusețea este o categorie fundamentală a esteticii prin care se reflectă însușirea omului de a simții emoție în fața operelor de artă, a fenomenelor și obiectelor naturii, care are ca izvor dispoziția simetrică a părților obiectelor, îmbinarea specifică a culorilor, acordul sunetelor etc.

Caracteristicile esențiale ale frumuseții sunt armonia și echilibrul. Frumusețea constituie una din trăsăturile fundamentale ale întregii existențe. Fiind o valoare fundamentală, ea stă cu demnitate și îndreptățire deplină alături de adevăr și bine, alcătuind împreună năzuințele omenești spre o viață desăvârșită, spre liniște și pace.

Toată viața noastră este o alternanță între frumos și urât, între lumini și umbre, între vis și realitate. Omul este mereu tributari unui anumit fel de frumusețe. Plăcutul este un amestec de frumusețe cu mister. Pentru a produce emoții mișcările frumuseții trebuie să fie spontane și imprevizibile.

Frumusețea simplă este de consumat, iar cea șlefuită și misterioasă, este de contemplat. Creația îmbină în mod miraculos plăcutul cu utilul și este făcută din tăcere și din contemplație, nu din zgomot sau furie. Frumusețea umană nu ține numai de estetica figurii, ea se reflectă și

în sufletul omului prin pasiunea pe care o arată față de tot ce-l înconjoară. Ceva mișcă om și-l apropie de adevăr și de dreptate.

Frumosul se trage din firesc și din ceea ce este sănătos pentru umanitate. La om putem distinge o frumusețe exterioară determinată de înfățișare și veșminte, și una interioară, ce înnobilează firea, consolidează cugetul și întărește simțurile dând posibilitate individului să aibă o percepția clară asupra adevărului sau minciunii, asupra binelui sau răului, asupra frumosului sau urâtului.

Frumusețea exterioară este trecătoare: „*forma bonum fragile est*”, „*frumusețea e un dar trecător*” (Ovidiu). Cea interioară este nepieritoare. Putem vorbi chiar de o estetică a firii omenești, care întrece atât ca durată, cât și ca intensitate estetica figurii sau pe cea a veșmintelor.

Aparențele sunt, de multe ori, înșelătoare. Este nevoie ca ochii minții să vadă dincolo de aparențe, acolo unde se găsește esența, vitalitatea și perenitatea și unde doar privirile încercate pot vedea toate fațetele realității.

Omenirea poate renunța la multe, dar la frumusețe nu. Ea este indispensabilă pentru că fără frumusețe nu ar mai fi de făcut nimic în această lume. Desăvârșirea formelor înnobilează adevărul și binele.

Frumusețea apare ca o enigmă; are o dublă înfățișare; incită, fascinează, însă poate duce și la rău. Dacă adevărul este întotdeauna frumos, frumusețea nu este întotdeauna adevărată. Ea nu este totdeauna ceea ce apare, însă se lasă dorită și căutată. Frumusețea interioară e ca un diamant greu de găsit. Nu tentația o revelează, ci perseverența.

De unde vine frumusețea interioară? Locul ei este sufletul și caracterul omului, stările de spirit, libertatea interioară, care la rândul lor provin din dragoste, credință și speranță. Fără aceste virtuți interiorul nostru se transformă într-un deșert sterp și arid în care nu va putea încolți sămânța binelui, a dreptății și adevărului, cele care dau noblețe frumosului.

Și bătrânețea are farmecul ei, mai ales, când suntem pregătiți să îmbătrânim frumos. „*Senectus ipsa morbus est*”, „*bătrânețea însăși e o boală*”. Dar este o boală tratabilă.

A îmbătrâni frumos este nu numai o calitate, ci și o artă. Din fericire reușita depinde numai de noi dacă luptăm sau nu pentru „*mens sana in corpore sano*”; „*mințe sănătoasă în corp sănătos*”.

Hristos Mântuitorul, prin jertfa Sa izbăvitoare, a întregit cununa frumuseții cu noi mărgăritare: harul divin, mântuirea sufletelor, și fericirea veșnică. Pe ele le-a pus în slujba umanității prin intermediul realității cotidiene, pentru că frumusețea nu poate fi despărțită de umanitate, nici de realitatea care o susține.

Numai frumusețea bazată pe pacea lăsată de Hristos Mântuitorul va putea salva lumea de pieirea pregătită de omenire cu multă migală și perseverență inconștiente pe tot parcursul istoriei sale.

Cum să privim frumusețea?

Este un om urât chircit și pe dinăuntru? Este un om frumos plin de armonie? Democrația spune că oamenii sunt egali. Creștinismul ne îndeamnă să privim dincolo de față, să punem preț pe suflet. Experiența îmi spune că exact aceleași cuvinte au efect diferit asupra acelorași oameni, în funcție de persoana care le rostește. Aceeași vorbă de duh poate aduce hohote de râs când e spusă de un chip simetric cu trăsături sănătoase, însă naște tăceri penibile când e șoptită de un

cap urâtel, de pe un gât prea subțire, cu timiditate pe deasupra.

Există, bineînțeles, urâți atrăgători și frumoși antipatici, dar n-aș vrea să ne mințim: simțim urâtenia și observăm frumusețea.

Interesant însă: am observat că fizionomia se schimbă în funcție de starea interioară. Problemele ne urătesc, liniștea ne luminează.

Ne naștem mai frumoși sau mai urâți și ne e, în funcție de asta, mai ușor sau mai greu să comunicăm. Armonia e mai ușor acceptată și presupun că ascunde mai puține deformări interioare. Asta poate naște complexe, care pe urâți îi fac și mai antipatici, iar pe frumoși și mai plăcuți. Și toate astea nu fac doi bani, dacă te-ai prins de ele.

Am vorbit mai mult despre influența aspectului exterior către cel interior pentru a dovedi faptul că anume frumusețea, și doar cea interioară, asigură o varietate, o cale, o continuitate spre viitor, spre „salvarea lumii”, poate cu același sens ca „mântuirea”, care are loc doar prin frumosul inimii.

Frumusețea este puternică

S-ar putea ca frumusețea să fie cel mai puternic lucru de pe pământ. De aceea, frumusețea este și periculoasă, tocmai deoarece contează. Frumusețea este, fără îndoială, cea mai profundă și mai prost înțeleasă dintre însușirile omului.

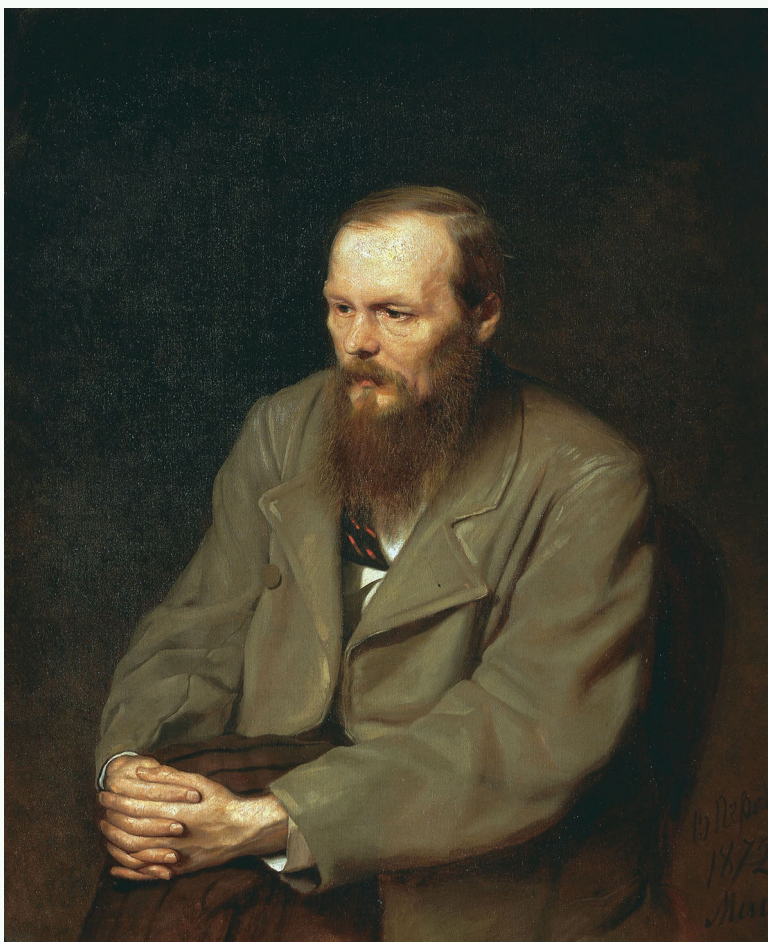
Omul cu adevărat frumos în forul lui interior este acela în care adâncimile sufletești sunt liniștite, răspândac de bucurie, îmbiindu-i pe toți cei din jur la odihnă, care grăiește despre liniște și pace într-o lume măcinată de lupte de tot felul, în prezența căruia ne eliberăm de tensiunea și de strânsoarea care ne cuprind prea adesea inimile.

Frumusețea va salva lumea!

Mai este actuală această idee a lui Dostoievski? O va salva, nu frumusețea „estetizantă”, ci frumusețea „roditoare” de pace, luciditate, normalitate, ca vrăjmașă a prostiei mereu hâdă, ridicolă și neghioabă.

Trăim printre structuri ale prostiei agresive și de sine încântată, care nu-i mai puțin urâtă decât grotesc-ul, mahalaua sau grobianismul teribilist.

Răspunsul cel mai bun și definiția cea mai concludentă o aflăm de la Baudelaire: „*Frumosul nu-i decât făgăduința fericirii*”.¹

¹ Zaharia Sângeorzan, *Monahul de la Rohia, N. Steinhardt, răspunde la 365 de întrebări*, Editura Humanitas, București, 2003, p. 18.

Gânduri ale lui Dostoievski potrivite omului contemporan

1. Vremurile noastre sunt vremea mediocrității, a lipsei de sentimente, a pasiunii pentru incultură, a lenei, a incapacității de a te apuca de treabă și a dorinței de a avea totul de-a gata.
2. Am ajuns până acolo încât adevărata viață vie o considerăm aproape ca o corvoadă, aproape ca pe o slujbă, și suntem cu toții de acord în sinea noastră că e mai bună viața din carte. Și de ce ne tot frământăm uneori, ce ne tot prostim, ce tot cerem? Nici noi nu știm ce.
3. Trebuie să fii strașnic îndrăgostit de tine pentru a-ți dezvălui sufletul fără pic de rușine.
4. De altminteri: despre ce poate vorbi un om cumsecade cu cea mai mare plăcere? Răspuns: despre el însuși.
5. Marea taină a existenței noastre nu constă în a trăi, ci în a ști pentru ce trăiești.

Toate acestea le regăsim în cunoscutul roman dostoievskian **Idiotul** scris între anii 1867–1868 și publicat prima dată în revista *Russky Vestnik*, din Sankt Petersburg, 1868–1869. Importanța acestuia reiese și din modul în care reușește să surprindă viața. Este dovada pură, cu alte cuvinte, a talentului lui Dostoievski, urmărind evoluția în societate a unui personaj mai puțin obișnuit, prințul Lev Nikolaevici Mîșkin, considerat astfel de celelalte personaje din cauza sincerității și bunătății lui și numit idiot din cauza bolii de care suferea, epilepsia fiind numită popular idioțenie.

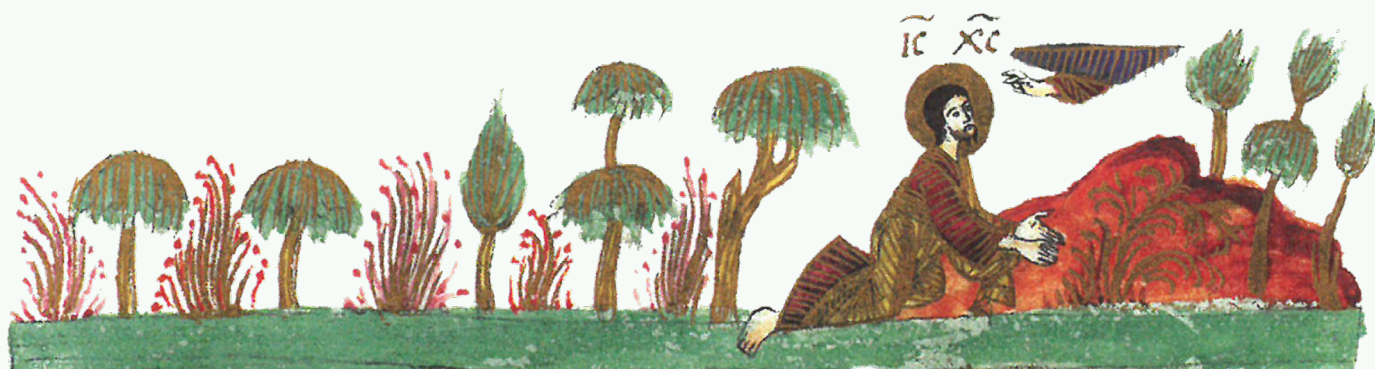
Autorul a creat un personaj extrem de complex, caracterizat prin relațiile sale cu societatea și cu celelalte personaje, dar și prin faptele sale, deseori de neînțeles.

Câteodată, este prezentat drept un om extraordinar, chiar prin calitățile sale, considerate defecte de către ceilalți, iar alteori însuși autorul își ia în derâdere personajul, transformându-l într-un paria al societății, păstrând însă o atitudine ironică.

Astfel, se poate observa profunzimea analizei psihologice a personajului, constând într-o mare măsură în descrierea uimitoare a trăirilor acestuia în momentele de criză epileptică.

Romanul este la fel de complex ca și protagonistul și se încheie cu prezentarea sfârșitului tragic al prințului care, în urma unei decepții sentimentale cât și a uciderii celei care ar fi trebuit să devină soția sa de către un prieten apropiat, ajunge înapoi în sanatoriul din Elveția în stare critică, sănătatea lui nemaiputând fi restabilită.

Oare ne regăsim în frumusețea vieții asemeni lui Mîșkin?

VIRTUTE FEMININĂ ÎN CHEIE VETEROTESTAMENTARĂ

PR. PROF. DR. ADRIAN DUȚUC,
DISCIPLINA *STUDIUL VECHIULUI TESTAMENT*

Profitând de contextul publicării celui de-al doilea număr al revistei școlii noastre, anume în preajma luminoasei sărbători a Bunei Vestiri, consider că o sugestivă evocare a virtuozității feminine în viziune biblică veterotestamentară este cât se poate de binevenită.

Cărțile Vechiului Testament sunt cel puțin generoase în episoade biblice ce cuprind portrete adesea involuntare a unor luminoase personaje feminine. Nu cred că am exagera deloc să considerăm că aceste scrieri cuprind toate trăsăturile necesare unei femei ce se află pe calea mântuirii.

Unul din pasajele biblice cele mai bogate și sugestive în a evoca idealul femeii virtuose este pasajul 31,10-31 din cartea Pildele lui Solomon, carte ce impresionează prin caracterul eminent instruktiv, un adevărat „îndreptar”¹ de conduită morală. Acest capitol 31, o odă dedicată femeii virtuose de către altă femeie (mama lui Lemuel, rege în Massa), este un acrostih alfabetic².

Până la pasajul propriu-zis, capitolul 31 redă sfaturile adresate regelui Lemuel de către mama acestuia, sfaturi privind modul cel mai bun de a conduce regatul³, sfaturi ce arată chipul unei mame îngrijorate pentru fiul ei și dificila sarcină de a conduce regatul. O mamă virtuoasă nu poate fi indiferentă în asemenea împrejurări:

„Avuția ta n’o da femeilor, nici mintea și nici viața, așa ca pe urmă să-ți pară rău [...] Pe toate

¹ Mircea Chialda, *Învățăături social-morale în cartea Proverbelor lui Solomon*, în „Studii Teologice”, an VII, nr. 1-2/1955, p. 3.

² Literele inițiale ale versurilor, citite pe verticală, alcătuiesc alfabetul ebraic.

³ „Avuția ta n’o da femeilor, nici mintea și nici viața, așa ca pe urmă să-ți pară rău [...] Pe toate fă-le cu socotință, cu socotință să bei vin [...] ca nu cumva, bând, să-și uite de înțelepciune și să nu-i poată judeca cu dreptate pe cei slabi [...] Deschide-ți gura cu cuvântul lui Dumnezeuși pe toți judecă-i după cuviință [...] Deschide-ți gura și judecă drept și pune la inimă pricina celui sărac și slab.” (ediția BBVA/ Biblia Bartolomeu Valeriu Anania).

fă-le cu socotință, cu socotință să bei vin [...] ca nu cumva, bând, să-și uite de înțelepciune și să nu-i poată judeca cu dreptate pe cei slabi [...] Deschide-ți gura cu cuvântul lui Dumnezeuși pe toți judecă-i după cuviință [...] Deschide-ți gura și judecă drept și pune la inimă pricina celui sărac și slab”.

Ar putea surprinde îndemnul de a nu „da femeilor, nici mintea și nici viața”, însă pasajul denotă o femeie însuflețită de dragoste maternă, o dragoste ce responsabilizează. Mama, având o bogată experiență de viață și dorind binele fiului ei, îi va schița acestuia portretul femeii ideale pentru el, însă nu admite ca acesta să delege autoritatea și responsabilitatea regală, administrativă nimănui.

Portretul femeii virtuoză este introdus de autor în v. 10 printr-o întrebare retorică urmată de o comparație mai mult decât sugestivă: „Cine va afla o femeie vrednică? fiindcă una ca aceasta e mai prețioasă decât nestematele”. Prin acest verset autorul avertizează asupra considerabilei dificultăți cu care se confruntă bărbatul în demersul de a găsi femeia potrivită. Compararea femeii virtuoză cu o nestemată greu de găsit arată pe de o parte faptul că demersul este unul greu, însă este compensat de satisfacția găsirii unei asemenea „comori”.

Septuaginta folosește termenul „femeie vitează” (γυνή ἀνδρεία) expresie și idee ce va deveni topos al literaturii creștine timpurii. Pe de altă parte, Textul Masoretic folosește expresia „femeia vrednică/puternică”⁵. Șirul femeilor viteze este început de Tecla, discipola Sf. Ap. Pavel, care alege martiriul în locul apostaziei, devenind astfel model pentru mai toate biografiile feminine din primele secole creștine⁶. Curajul, bărbăția (ἀνδρεία) este una din virtuțile principale propuse de filozofia greacă. Referințele patristice la acest pasaj sunt, în același timp, de factură ecleziologică și spirituală: această femeie ideală este un simbol al Bisericii, mireasa/soția-model a Mântuitorului Iisus Hristos.

Acest tablou completează descrierile feminine ce se găsesc în toată cartea, încheind „Proverbele” cu un context imperativ pentru întregul text. Virtuozitatea femeii/soției ideale este motivată de o credință autentică în Dumnezeu⁷. În viziunea lui Solomon, această femeie ideală este o întruchipare cotidiană, domestică, a înțelepciunii prezentate pe larg în primele 9 capitole⁸. Importanța și prețul acestei femei se oglindesc în simțămintele soțului față de ea: „Inima bărbatului ei are încredere într-ânsa, una ca aceasta nu va avea lipsă de bune dobândiri” (31,11). Ea este văzută ca o bună conducătoare a casei sau gospodăriei, un ajutor de mare importanță pentru soțul ei⁹:

„...lucrează toată viața spre binele bărbatului,
adunând lână și în¹⁰, ea cu mâinile ei le face de folos.
Ea e ca o corabie neguțătorind de departe:
așa își agonisește traiul.
Și se scoală de-noapte
și le dă casnicilor de mâncare

⁴ „decât mărgeanul” (ediția BOS/ Biblia Ortodoxă Sinodală).

⁵ Septuaginta 4/I, Psalmii, Odele, Proverbele, Ecleziastul, Cântarea Cântărilor, Colegiul Noua Europă/Polirom, București/Iași, 2006, p. 501.

⁶ Pr. Ioan Uscă, Ioan Traia, *Vechiul Testament în tâlcuirea Sfinților Părinți, XIV Cărțile lui Solomon*, Editura Christiana, București 2010, p. 239.

⁷ Cătălin Varga, *Frica de Dumnezeu – începutul înțelepciunii, Pilde 1,7*, în „Tabor”, nr. 3, 2015, p. 35.

⁸ Ioan Chirilă, Dumitru Abrudan, Petre Semen, et alii, *Introducere în Vechiul Testament*, Basilica, București, 2018, p. 461-462.

⁹ Pr. Laurențiu Nicolae Stamatina, „Eternul feminin” în lumina Sfintei Scripturi și în tâlcuirea Sfinților Părinți, Volumul I: *Chipuri de femei din Vechiul Testament*, Presa Universitară Clujeană, 2013, p. 77-78.

și slujnicilor de lucru”. (31,12-15)

Echilibrul și bunăstarea, atât materială, cât și spirituală, sunt strâns legate de vrednicia femeii. Atunci când bărbatul ei este departe de casă, acesta „nu duce grijă de cele de acasă, căci toți ai ei sunt îmbrăcați” (31,21). Mai mult, femeia înțeleaptă se îndeletnicește cu comerțul și astfel asigură sporul material al casei sale: „Ea face pânzeturi subțiri și le vinde Fenicienilor și cingători Canaaneenilor [...] Ea se îmbracă în putere și cinste și’n zilele ei de pe urmă se veselește. Deprinderile casnicilor ei sunt pline de grijă, iar ea nu-și mănâncă pâinea în trândăvie”(24-27). Hărnicia acesteia este dublată de o exemplară cumpătare, căci „gura și-o deschide cu grijă și măsură și rânduială-i pune gurii sale”(25).

Virtuoasa soție își pune soțul în valoare. Datorită vredniciei ei, el este apreciat de cei din jur pentru faptul că a gasit-o și a ales-o: „bărbatul ei devine om de cinste în cetate când stă în adunare cu bătrânii ținutului” (31,23). În consecință, virtutea sa își găsește răspuns în nemărginita recunoștință a soțului care exclamă: „multe fete au dobândit bogăție, multe au înfăptuit putere, dar tu le-ai întrecut și le-ai covârșit pe toate” (29).

În încheierea acestui magistral poem, autorul ține totuși să subinieze un fapt de mare importanță: temelia virtuozității trebuie să fie credința și frica de Dumnezeu. Dacă în primele pasaje ale acestei cărți Solomon scrie „începutul înțelepciunii este frica de Dumnezeu”, această colecție de proverbe se termină în aceeași cheie: „femeia înțeleaptă va fi binecuvântată, și ea să laude frica de Domnul” (30).

FEMEIA - O PUNTE ÎNTRE VIS ȘI REALITATE

CRISTINA CONSTANTIN,
CLASA A XI-A - COLEGIUL NAȚIONAL „PETRU RAREȘ” SUCEAVA,
MEMBRĂ ATOS (ASOCIAȚIA TÎNERILOR ORTODOCȘI SUCEVENI)

Sunt în mod clar o femeie și mă bucur de asta, așa cum ar spune Marilyn Monroe. Sunt puternică fără să-mi fi dorit cu adevărat. E în natura mea să fiu profundă.

O femeie este prin esența ei un complex de aforisme. Am căutat mult timp definiția unei feminități desăvârșite, dar fie că e vorba de cea mai admirabilă cârmuire a lui Henri Lacordaire, cât și de femeie privită ca un ornament, în lexiconul lui Mihail Kogălniceanu însemnând o ființă frumoasă, drăgălașă, făcută din flori, ea nu-și are locul nici în poezii, nici ridicată la statutul de zeiță, de ideal. O femeie nu-și dorește mai mult decât să fie tratată ca o persoană. Să fie înțeleasă. Există oameni care susțin că mai degrabă îți prinzi umbra decât să înțelegi capriciile unei femei. Dar eu, deși se poate considera ca perspectivă subiectivă, nu mă consider o enigmă. Nu-mi consider mama, prietenele sau surorile un mister. Desigur, primul cuvânt la care ne putem gândi când vorbim de o femeie adevărată e profunzimea ei. Dar paradoxul e că dacă avem o voce prin care să ne exprimăm, o voce pe care societatea de foarte multe ori încearcă s-o facă să tacă, noi putem fi la fel de ușor de înțeles ca un bărbat.

Poate că darul cel mai mare al unei femei este de a dăruia viață. Începând cu Eva, și terminând cu orice mamă din zilele noastre, există o adevărată frumusețe să privești micul buchet de vise, speranțe și bucurii ce plânge la tine în brațe. Nimic nu se compară cu sentimentul acela pur, intens... Apoi să-ți vezi copilașul făcând primii pași. Să-l înveți despre culori. Și despre cum o persoană se poate schimba într-o clipă. Sfântul Ioan Gură de Aur spunea: dați-mi o generație de mame bune și voi schimba lumea.

Insecuritățile nu mă definesc ca adolescentă. Da, e demonstrat că femeile sunt mai empaticе. Deciziile noastre sunt luate din instinct, fie el matern sau feminin, de cele mai multe ori punem pe primul loc inima. Dar sentimentele nu-mi definesc potențialul. Nu-mi limitează spiritul creator. Greșelile pe care le fac în evoluția mea frumoasă nu mă reprezintă. Sunt mai mult decât un accesoriu. Nicidecum mereu veselă. Nici nu pretind că aș fi. Îmi schimb starea zilnic de mai multe ori decât pot ține minte. Și trăiesc într-un mod prea dezordonat ca să nu fie considerat artistic.

Raportându-mă la relația dintre un bărbat și o femeie, nu aș putea să mă văd analizată prin ochii lui. Întotdeauna când privești o femeie, nu te uita la ce dorește ea să lase lumea să vadă, mai degrabă la ce ține ascuns de vitrină. La bagajul ei emoțional. Există femei și femei. Unele plate, fără nimic care să atragă, și altele care ies în evidență, admirate oriunde merg. Femei care nu privesc decât la pantofii altor femei, și nu privesc niciodată la chipurile lor. Și altele care nu le privesc pe celelalte decât în ochi, fără să se uite decât arareori la pantofii lor, așa cum ar spune Nina George. Desigur, oricare se naște cu un potențial uriaș, dar nu toate și-l pun în valoare.

SFINTELE FEMEI MIRONAȘITE

MARIA LUI CLEOPA

IOANA

MARTA

MARIA

SALOMEEA

MARIA MAGDALENA

SUZANA

Păcat. Aș vrea să-i dau atâta încredere pe măsura curajului ei. Pentru că înainte de orice, o femeie adevărată înseamnă forță. Nu-și neglijează trecutul, ci face referire la el ca fiind oglinda sufletului ei. Acel ceva ce i-a dat formă, valoare. A făcut-o să fie puntea dintre realitate și vis care e azi.

FEMEIA - ICOANĂ A FRUMUȘETII SUFLETEȘTI

GÂNGA ANDREEA,
STUDENTĂ FACULTATEA DE LITERE - UNIV. „BABEȘ-BOLYAI”
CLUJ NAPOCA, MEMBRĂ ATOS (ASOCIAȚIA TINERILOR ORTODOCȘI SUCEVENI)

In secolul al XXI-lea, observăm o răsturnare tulburătoare a valorilor. În acest haos fundamentat pe distrugerea principiilor etice și pe dorința machiavelică a unor indivizi de a distruge familia creștină, atât bărbatul cât și femeia se află în dificultatea de a-și asuma responsabilitatea alegerii de a trăi creștinește.

Femeile și bărbații sunt chemați deopotrivă la atingerea idealului de sfințenie, de frumusețe sufletească absolută. Pentru femeie însă, acest ideal se transformă în condiție *sine qua non* a existenței, dat fiind natura ei mai sensibilă și mai predispusă la jertfa de sine.

Gingășia, blândețea și sensibilitatea, trăsături inerente naturii feminine, sunt percepute adesea ca slăbiciuni și neputințe într-o epocă pentru care emanciparea femeii se conjugă în mod nefericit cu dorința de a o masculiniza. Astfel, femeia tânjește să-și însușească trăsături mai dure prin care să câștige respectul celorlalți, în loc să înmulțească puterile sufletești cu care este înzestrată.

Cel mai mare dar pe care l-a primit femeia de la Dumnezeu este maternitatea. Structura sufletească și cea fizică sunt în concordanță cu această lucrare la care este chemată femeia. Cu alte cuvinte, puterile ei sufletești, considerate slăbiciuni de o societate prin excelență materialistă și profund desensibilizată, își găsesc locul și scopul în universul familial unde devin veritabile forțe creatoare. Astfel, femeia are o contribuție fundamentală la dezvoltarea societății, determinându-i, fără a exagera, viitorul: ea naște și educă, pregătește oameni pentru viață. Viața mamei este o pildă vie pentru modul în care copilul înțelege și se raportează la propria existență. Familia este locul în care se formează caracterele; viața spirituală se moștenește, după cum spune Biserica, încă din pânțele mamei. În acest sens, cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur sunt emblematice:

„Dați-mi o generație de mame creștine și voi schimba fața lumii.”

Femeia dispune de o forță diferită de cea a bărbatului; izvorul ei este blândețea caracterului și puterea de a se jertfi, manifestând o dragoste care nu așteaptă nimic în schimb. Un tablou al curajului și al forței sufletești nebiruite este alcătuit cu deosebită discreție de femeile mironosițe: în timp ce ucenicii Mântuitorului s-au ascuns de frica iudeilor, acestea au ieșit din casele lor și s-au îndreptat spre mormântul lui Hristos pentru a-I unge trupul.

Un alt exemplu, care conturează puterea de jertfă a firii feminine, este reprezentat de femeile sfinte care, înainte de a se întoarce la Dumnezeu, au fost desfrânate. Figura Sfintei Maria Egipteanca întruchipează plenar capacitatea extraordinară de renunțarea la sine în vederea atingerii idealului de frumusețe sufletească absolută.

În afară de acestea, cel mai sublim exemplu de iubire prin care se desăvârșește femeia este cel al Sfintei Fecioare Maria. Aceasta, deși aflându-se la o vârstă fragedă s-a supus cu atâta simplitate, dar totuși atât de demn voinței lui Dumnezeu, primind să-L nască pe Hristos, Mântuitorul întregii lumi. Maica Domnului ar trebui să fie modelul de urmat pentru orice femeie; credința, smerenia, blândețea, dragostea, curăția fac din figura Sfintei Fecioare veritabila icoană a frumuseții sufletești, a cărei desăvârșire se realizează în comuniune cu Dumnezeu.

THE CHRISTIAN WOMAN

PROF. GEORGETA NISTOR
DISCIPLINA LIMBA ENGLEZĂ

According to the Christian teachings, the Lord God, in His love and wisdom, marshalled for the humankind to be represented by its two main agents, man and woman, who complete and help each other, without enmity. Thus, each of them has and achieves a peculiar purpose.

The Holy Bible tells us: 'Then the Lord God cast a deep sleep upon Adam: and when he was fast asleep, he took one of his ribs, and filled up flesh for it. And the Lord God built the rib which he took from Adam into a woman: and brought her to Adam. And Adam said: This now is bone of my bones, and flesh of my flesh; she shall be called woman, because she was taken out of man' (*Book of Genesis 2, 21 - 23*). And Adam named his wife Eve, which means life, because she was the mother of all the living. Together with Adam, they form the ancient couple, called to make an entirety, which, if absent, makes the act of creation to be inconceivable.

After the fall into sin, the spiritual stability was deeply shaken, with serious repercussions on the woman and her family. At first, Adam and Eve were living in harmony and in absolute love, but after the fall, their love dimmed, the harmony was ruined and the family unity degenerated.

Jesus Christ restored woman's status through elevating her to the highest rank, that of birth giver to Messiah, the world's savior, that of dedicated contributor to the redemption of the human kind and that of the missionary of the resurrected Jesus Christ. Indeed, the sin entered our world through a woman, but we must not forget that God has chosen a woman to bring us the Righteous, the Redeemer: Virgin Mary, mother of Jesus and our mother, the vindicator of all women.

Jesus Christ did not come into our world to level off the natural differences between people, but to give meaning to life and bring people together through love. From this perspective, the woman has to accomplish a great mission and a great calling, both within her family and the community. The woman Jesus Christ demands nowadays must have the wish to revive the world on a spiritual level, through raising and educating their children in the best and most beautiful manners, through a pure and straightforward life.

Traditionally, women have fulfilled supportive roles in serving the church and gained their greatest joy and sense of accomplishment from being wives and mothers; they are urged to be "workers at home", their home and their children being their priority.

The Christian woman is the foundation of our Church because she knows how to keep the faith, the prayer and the love alive in her family. Family means communion, which is impossible without love, whose inexhaustible source is the woman, the mother. That is why her voice is

and must be charming, loving and sweet, a voice which brings comfort and strength to those in sorrow and in need.

The morality of the Christian woman must equal her calling. 'Whose adorning let it not be the outward: plaiting of the hair, or the wearing of gold, or the putting on of apparel. But the hidden man of the heart in the incorruptibility of a quiet and a meek spirit, which is rich in the sight of God. For after this manner heretofore the holy women also, who trusted in God, adorned themselves, being in subjection to their own husbands. As Sara obeyed Abraham, calling him lord: whose daughters you are, doing well, and not fearing any disturbance. Ye husbands, likewise dwelling with them according to knowledge, giving honour to the female as to the weaker vessel,

and as to the coheirs of the grace of life: that your prayers be not hindered. And in fine, be ye all of one mind, having compassion one of another, being lovers of the brotherhood, merciful, modest, humble.' (The First Epistle of St. Peter the Apostle 3, 3 - 8) This is proof of the importance the New Testament offers to the spiritual beauty of religious women, also referring to their natural beauty, as God created them body and soul. The true beauty comes from simplicity and it must be worn with dignity. True beauty knows no age, weight or height, it is a lasting soul.

The calling of the Christian women nowadays is to confess their faith in the crucified and risen Jesus Christ, to give life to and protect their children, to foster merciful love towards the fellow men and women, to bring peace and communion through their presence and work at Church and in society.

For the Christian woman the role model is offered by Mary, mother of Jesus, by the sanctimonious women or by all the Christian Women from the Orthodox Calendar. The Church reflects spiritually on the Christian woman, being appreciated due to her resemblance to Virgin Mary or the sanctimonious women and it is aware of the role the woman has in the education of their children, amongst the traditional family.

The Christian community celebrates all those women who have shown faith, great respect and piety for Jesus Christ and His Church. Our religious mothers and grandmothers, through their piety, their kindness, their modesty and their wisdom, are a real blessing for the family and the Church. The kindness the children discover into their parents' soul is a major reference point in shaping their personality.

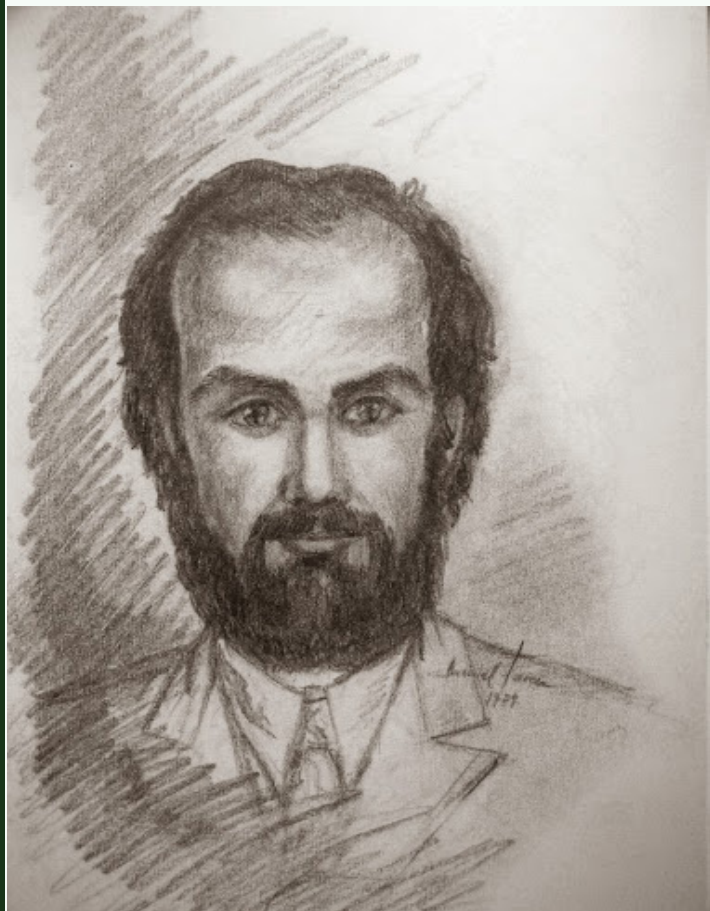
The Orthodox calendar is full of Christian Women who, following the example given by Virgin Mary, fulfilled themselves by boldly confessing their faith in Jesus Christ. Empress Helen is another relevant example, especially for the Christian mothers, who harmoniously combined wisdom with piety, faith with generosity.

God needs true women, dedicated women, worthy of spreading His name into the world. What matters most is not the standard set in our society, but to be totally committed to our True God. We live in a world of reversed virtues: the worthy, the moral, the saint and the pure is rejected; the wicked, the disgraceful is everywhere. Indeed, it is not easy to cope with it all and to show that we are different, but He promised He will be with us, every step of the way.

Men and women are equals before God, yet He calls upon them to fulfil the roles and responsibilities specifically designed for them. In fulfilling the divinely given roles, women can reach their full potential only if they follow the plan of their own Creator and Designer. Only in obedience to Him will they truly be able, in the fullest sense, to give glory to God.

SMULS DIN TENEBRELE VIETII – REDAT EXTAZULUI CONVERTIRII LA VIATĂ

POETUL DANIEL TURCEA –

OMUL ȘI OPERA

PROF. MIRELA GRIGUȚĂ,
DISCIPLINA LIMBA ROMÂNĂ

Se naște adeseori ideea și nevoia de a recurge la acte compensatorii față de numele care rămân adesea trecute sub tăcere, sau în uitare, printr-o inexplicabilă nedreptate pe care viața sau istoria o săvârșește. Finalitatea prezentului articol este de a recurge la un act compensatoriu față de memoria unuia dintre poeții români de mare talent, despre care s-a scris foarte puțin, cvasi-cunoscuți marelui public cititor, nume familiare numai pentru

specialiști.

Poetului mistic creștin postbelic Daniel TURCEA nu i s-a acordat, încă, privilegiul editării unei lucrări monografice. Ajungem să-l cunoaștem tangențial, din antologiile de poezie religioasă sau din lucrările critice despre poeții noștri contemporani.

Născut la 22 iulie 1945 la Târgu –Jiu, fiind al doilea din cei patru copii ai lui Gheorghe Turcea și ai Mariei, poetul își petrece copilăria și adolescența la Pitești (1957 – 1963), unde absolvă în 1963 Liceul „Nicolae Bălcescu”- secția reală. Este absolvent al Institutului de arhitectură „Ion Mincu” din București în 1968.

Debutază cu poezii în revista *Amfiteatru*, în 1966, colaborând apoi și la *România literară*, *Luceafărul*, *Argeș* etc. Volumele publicate antum sunt *Entropia*, apărut la editura „Cartea Românească”, în anul 1970 și volumul *Epifania*, publicat în 1978, la aceeași editură.

Cei care l-au cunoscut își amintesc de chipul său și îi schițează un portret: „...până prin 1979, putea fi zărit în mediile literare un tânăr scund, cu mișcări iuți de brațe, cu pasul îndesat și decis, precum al unui soldat, semănând de la depărtare cu Nicolae Labiș, mai cu seamă din pricina unei mustăți stufoase în contrast cu fața ingenuă. Văzut mai de aproape, Daniel Turcea contrazicea cu

totul acea imprecisă asemănare, pe care destinul a confirmat-o, vai, într-un chip dramatic. Capul mic și rotund, cu un păr încrețit, disciplinat de foarfece, trăsăturile asiatiche ale ochilor, gâtul scurt și aproape invizibil din pricina unei bărbi stufoase care completase mai târziu mustața, vestmintele arareori festive, cu înfățișare de salopetă ori de uniformă, bocancii militari încălțați și vara – totul înțarea, prin senzația de silnică boemă, semnalul privirii lui de om obidit și al cutei aproape chitinoase formată pe frunte. Acei care l-au cunoscut bine știu că omul fizic trăia precar și într-un intolerabil regim provizoriu, bolnav de literatură precum Hokusai de culoare și desen, inapt poate de activitatea funcționărească organizată ori mai degrabă incapabil, precum alții, a răzbi.

Discret biograficește și fără petulanță, părând a cultiva absența ca un budist, omul nu se forța excesiv nici în domeniul literaturii propriu-zise, scriind într-o cantitate moderată și publicând mult mai puțin.

Că aparenta lui sterilitate era iluzorie se observă mai bine de-abia acum, la examinarea întregii opere, din care mai mult de un sfert a rămas în manuscrise, pe la prieteni, păstrată de rude și de câțiva amici statornici.

Esteticește, Daniel TURCEA era un spirit ordonat și, fără puțință de tăgadă, cult, pornind de la acea reprezentare religioasă a poeziei de stirpe rară pentru care poezia nu este un incident, ci este creația însăși, izbucnită într-un moment inanalizabil pe care biografia îl pregătește. Bolnav de poezie, omul fizic era însă ros de un morb incurabil, pe care nimeni nu-l prevedea, așa încât moartea lui, la nici treizeci și patru de ani, pecetlui o meteorică biografie, a cărei condiție continuă a fost o inexplicabilă expiațiune.

Omul părelnic s-a dus, însă opera lui nu dă semne de vetustețe, ba, mai mult, pare a fi din ce în ce mai singuratică și mai robustă, pe măsură ce mediul literar care a generat-o se stinge, iar rumoarea epocii se purifică treptat în valori.”

Poetul se stinge din viață la 28 martie 1979 și este înmormântat în cimitirul Mănăstirii Cernica, lângă București.

Volumele sale de versuri apar în 1970, *Entropia*, în 1978 *Epifania* și postum, în 1982 un volum ce le conține pe primele două și o serie de inedite, sub același titlu, *Epifania*, iar în 1991 o antologie ce conține „cele mai frumoase poezii”, reunite sub titlul *Iubire. Înțelepciune fără sfârșit*, cu o Prefață semnată Valeriu Cristea.

Reacția criticii literare la apariția volumului de debut al lui Daniel TURCEA a fost clar împărțită: între ecourile apreciative predomină totuși cele care acuză versul de densitate, artificialism sau care îl acuză pe poet a fi tributar modelului ermetic barbian.

Gheorghe Grigurcu se numără printre primii care acordă atenție primului volum, *Entropia*: „Pierdut din atenția criticii, prezent în arena publicisticii cu o mare parcimonie, Daniel Turcea ni se pare un poet demn de interes. Înaintând trudnic, prin smulgeri chinuite, textele sale vădesc o îndârjire a spiritului care, deși năzuind spre condensare, ajunge la un cumul de imagini ce oferă iluzia desfășurării spornice. Spasmodic și extatic, amar și jubilat, autorul Entropiei dispune de un flux liric jugulat printr-un imprevizibil al expresiei grave, ca o oficiere a bizarului. Nici un program nu pare a-l ambiționa pe poetul ce se lasă în voia metaforizării spontan obscure. Calculându-și temeritățile, e în același timp absorbit de ele, asemenea unui om care înaintează precaut pe suprafața unui râu înghețat, cu ochii pironiți asupra fiecărui pas ce-l face. De aici aerul

de naturi statice pe care-l au poemele sale, ca un bazar de asociații scilicet. Poetul se sustrage determinărilor exterioare (conceptuale), concentrat într-un sfios orgoliu al elaborării. De unde o stranie disparitate a elementelor, amalgamate cu o îndrăzneală metodică și totuși păstrându-și entitatea. Predomină combinațiile scientizant-fantastice, în pasta unui delir fosforescent :

„eu

spărgându-ți ferestre pe caii amari galopând

pe sub murii pustii

rădăcina întâlnește hidrargir

golul cuțit și voalul tău aiurând

el înțelese elementul cel nou sfărâmicios și gălbui

cu patru atomi de carbon contra patru

plecăciuni de jad sub copite cu invitații de mandarin sfărâmând¹ – Copacul, principele și oglinda

Consonanțele barbiene sunt evidente:

„Cubul să-și cunoască oarba, cristalină

unitatea urii dintre, ce-l compun

drepte paralele planele opuse

frumoasa esență unde ele-apun.”² Ibidem

Dar Daniel TURCEA nu e stăpânit de strictețea cu care cochetează, înclinând înspre voluptatea unei derive în care libertatea asociativă e suverană. Din modelul barbian e preluat propriul imbold temperamental, acea nălucire a pitorescului practicat vizionar-terminologic...”³

Opinia lui Gheorghe Grigurcu va fi completa, câțiva ani mai târziu de opinia autorilor unui dicționar de scriitori, care privesc cam din același unghi primul volum de versuri al lui Daniel TURCEA :

„Prima fază a creației lui TURCEA e supusă atracției concretului, care e permanent dilatat, exaltat și amănunțit în arabescuri sufocante, acoperind pagina cu o luxurianță metaforică. În acest climat al materiei dureros jubilante, autorul Entropiei (1970) se dezvăluie drept un dionisiac stilizat. Imaginile apar nerăbdătoare a se produce., lucrătura versului e deasă prin migala scriiturii, impresia fiind de aglomerație biologică, de colonie stufoasă a unor microorganisme stăpânite de un mare dinamism. Aspirația poetului e spre un proteism exasperant, sustras logicii.”⁴

Eugen Barbu e de părere că : „De un alt calibru este poetul Daniel TURCEA, baroc până la refuz, compus, lipsit de orice fior, zbătându-se ca să-și capete o identitate între a fi epigon barbian sau umblând în recuzita Dimov cu destulă stângăcie :

Sub sfere roșii. Steaua Altair

Va fi fiind pentru-o secundă aproape

Aici în baldachin de uns emir

¹Daniel Turcea, *Copacul, principele și oglinda*.

² Ibidem.

³Artur Silvestri, *Posfață la Epifania*, Ed. Cartea Românească, București, 1982, p. 329.

⁴ Gheorghe Grigurcu, *Existența poeziei*, Ed. Cartea Românească, București, 1986, p. 287-288.

sau

Dacă ai alege Terra drept posibil
Timp al formei Clare unde se aleg
și din nemișcarea mișcării prin spațiu
și prin timp viscere fără viață vin
se trece-n mișcarea ce aparent e opiu
din prea multe stele dintr-o dată zi

sau

am fi putut prieteni să mai rămânem
când tot ninge afară, lângă dulăul cult

sau

mai mândră Caliope ca poezia-n sine
căci e o poezie cu sexuri și rubine
și așa mai departe

În cenaclurile din București își făcea câteodată apariția un tânăr cu aer prețios, vorbind cam de sus și analizând poezia altora cu o severitate de cele mai multe ori nejustificată. Frazele cu care răstigneau pe cei supuși cercetării orale aveau un sunet ciudat pentru cunoscător, băiatul acesta știa câte ceva, dar undeva exista o inconsistență ce putea fi greu depistată, dar, ea, această inconsistență, exista.”⁵

Dumitru Țepeneag, cel care semnează și Prefața volumului din 1970, vine cu o altă atitudine critică, în raport cu exegeții mai sus citați:

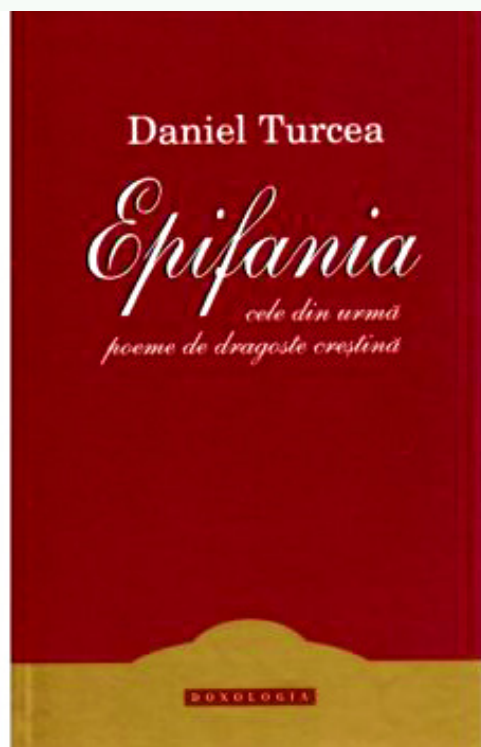
„Poemele lui TURCEA sunt oglinzi în care se reflectă, multiplicându-se ca într-un joc de vis, pietre prețioase și animale stranii, insecte sau doar ieroglifice grațioase ca niște insecte, caravane arabe și alaiuri persane, tot felul de ființe privite cu binoclul întors, Orient atemporal, înghețat pe retina unui zeu mort, poezie decantată cu gesturi răbdătoare de alchimist, în care imaginile revin obsedant și pe un spațiu destul de întins, tocmai pentru a li se lăsa timpul să prindă rădăcini, să se fixeze până la urmă în memoria vizuală a cititorului.

TURCEA își compune poemele sale ca un rafinat pictor de peisaje sufletești, care nu se teme să încalce obișnuințele logicii, căci el încearcă să aducă în fața ochilor noștri liniile și culorile unui tărâm care e dincolo de cotidian.”⁶

Sesizăm cum o tăcere prelungă se așterne peste numele și versurile poetului începând

⁵ Mircea Zăciu, Marian Papahagi, Aurel Sasu, *Dicționarul esențial al scriitorilor români*, Ed. Albatros, București, 2001, p. 839.

⁶ Eugen Barbu, *O istorie polemică și antologică a literaturii române de la origini până în prezent*, Ed. Eminescu, București, 1975, p. 415.

cu anul 1991, anul efuziunilor mistice determinate de noua dimensiune istorică în care renăște România după evenimentele din Decembrie '89, până în anul 2011, când Editura Doxologia, din Iași publică cel mai important volum de versuri scrise de Daniel TURCEA, *Epifania*: cele din urmă poeme de dragoste creștină. Aceste poeme au fost scrise pe patul de suferință, astfel conțin preaplinul unei inimi iubitoare de Dumnezeu. Manuscrisele au fost păstrate și transcrise printr-o migăloasă și îndelungată muncă a surorii poetului, Lucia Turcea. Aceasta a fost martoră a pogorării până în străfundurile iadului îndepărtării de Dumnezeu a fratelui ei, iar la sfârșitul vieții acestuia a asistat la învierea personală, înălțarea lui sufletească și pregustarea bucuriei de negrăit a raiului încă de pe pământ.

La 35 de ani de la moartea poetului, în anul 2014, apar primele dezvăluiri despre convertirea poetului în ultimii ani ai vieții, retras în chilioara lui albă de la Mănăstirea Cernica. Ziarul *Lumina*, din 28 martie 2014, face posibilă apariția unui articol biografic, semnat de Lucia Turcea, „Poetul profetic Daniel TURCEA - de 35 de ani în LUMINĂ”.

Anul 2019 coincide cu adâncă preocupare, dar și recunoaștere a poetului religios Daniel – Ilie TURCEA (22.07.1945 – 28.03.1979) într-un articol semnat de preotul Traian Vasile Zoltan în ziarul *Lumina*, „40 de ani de la înveșnicirea poetului Daniel TURCEA”. Acest articol evidențiază atenția și aprecierea cu care părintele Dumitru Stăniloae s-a apropiat de creațiile lirice din volumul *Epifania*, publicat în 1991, afirmând în Prefața: „Înțelegerea luminii ca iubire apropie poeziile lui Daniel TURCEA de Imnele dragostei dumnezeiești ale Sfântului Simeon Noul Teolog. Dar aceasta nu le privează de nuanțele unor forme de expresie de necontestată originalitate și subtilitate, această creație poetică fiind unică în literatura românească și poate chiar în literatura universală. Aceste poezii și cugetări m-au copleșit prin fidelitatea conținutului lor teologic ortodox, trăit însă cu o mare căldură interioară și cu o pătrundere uimitoare în adâncimea Tainei lui Dumnezeu, văzut ca lumină și ca iubire nesfârșită în El Însuși”.

Un îndârjit căutător al lui Dumnezeu și iubitor, mai presus de orice, al Domnului nostru Iisus Hristos, Daniel Turcea, „retras în chilia de lumină a rugăciunilor sale, arzând ca o torță în planul spiritului” (Valeriu Cristea) găsește, în plin secol întunecat XX, în plină dictatură ateistă, ceea ce noi căutăm de multă vreme și ne sfiim să recunoaștem. S-a mărturisit a fi creștin și ortodox, cu bucurie, în scrisorile pe care le trimitea peste Ocean, în anii '70, poetului Ștefan Baciuc, care îi tradusesese acolo poeziile.

De la volumul publicat în 1970, *Entropia*, până la cel din 1978, *Epifania*, poetul a trecut printr-o experiență spirituală copleșitoare, decisivă. Nu e vorba, în acest caz unic în istoria nouă a poeziei noastre de o simplă convertire, mai mult sau mai puțin formală, ci de o adevărată iluminare. Poetul se umple de duh, trupul său devine teofor, după cum chiar versurile sale ne dezvăluie că e purtător de Dumnezeu. E atât de plin de Acesta încât :

„nu Te mai pot ascunde

Fața Ta pâlpâie în ochii mei”.

Întreaga poezie a lui Daniel Turcea se transformă acum într-o uriașă revărsare de dragoste. Titluri ca: „Poem de dragoste”, „Marea dragoste”, „Iubire” abundă mai ales în postume⁷. Mirele, Cuvântul, „Iubirea / în pâine și vin prefăcută”, divinitatea : „cerul / va arde / în mâna / desăvârșirii”, Hristos crucificatul și Hristos înviatul, Fecioara Maria, evanghelia, sfinții, „frumusețea ce nu se

⁷ Dumitru Țepeneag, *Prefață la volumul Entropia. Poeme*, Ed. Cartea Românească, București, 1970, p. 5.

mai stinge", „mireasma vieții", „dragostea neînserată" sau „neînserata iubire", iertarea („iertarea poate viața să învie") sunt temele poeziei lui Daniel Turcea din ultimele sale volume, de fapt o poezie ce nu-și mai caută temele și nu se mai caută pe sine, contopindu-se total cu lumina unei combustii mistice :

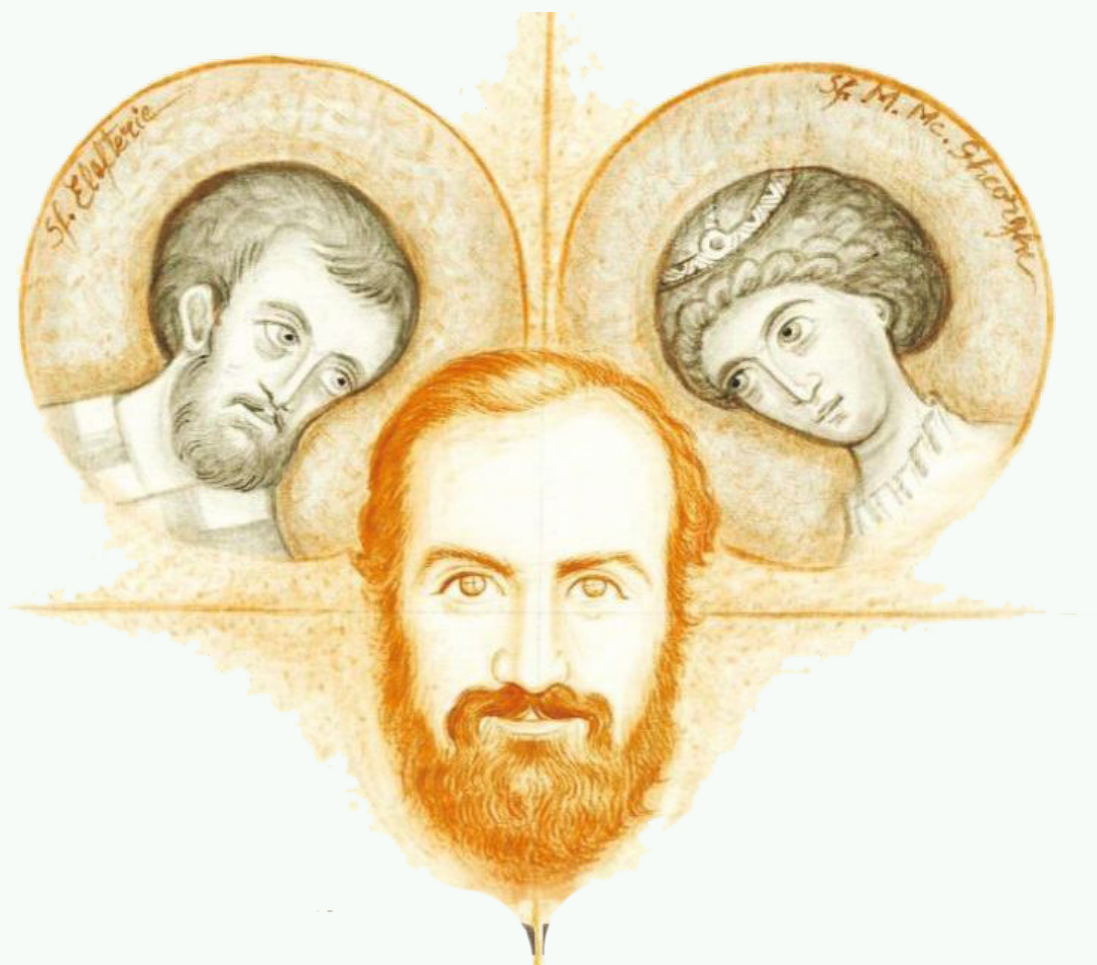
„nu sunt poet
mi-e sete de lumină".

O sete veșnic nestinsă, într-un ocean de lumină. Singura **temă** a poetului, subsumându-le pe toate celelalte, devine **eternitatea**: „drumul acesta e mai lung ca viața-mi", credința în ea: „și vom fi vii întru eternitate". Ceea ce e trecător nu-l mai interesează:

„se veștejesc și pier, nu voi cânta
nu voi cânta nicicând frunzele toamnei".

Poezia misticului Daniel TURCEA se dovedește a fi „o formă specială de jurnal", un jurnal de credință – rod al exaltării religioase în care se află. Și treptat, acest simplu jurnal al unei înalte trăiri se transformă ușor, de la sine, într-o excepțională, mare poezie, nelipsită de mijloacele prozodice ale poetului modern.

Daniel TURCEA se integrează discret printre contemporanii săi, poeții generației anilor '70, deși ne îndeamnă să îl punem alături de iluștrii săi predecesori, din anii '60.

MAMA-SOLUL DRAGOSTEI DIVINE PE PĂMÂNT

URSU ALEXANDRU-GABI,
CLASA A IX-A

In fiecare an, prima lună a primăverii, scoate în evidență importanța primordială a mamei. În data de 8 martie este sărbătorită Ziua Internațională a Mamei, prilej cu care ne amintim de rădăcinile noastre și de dragostea jertfelnică a celor ce ne-au născut și ne-au crescut.

Una din cele 10 porunci, date de Dumnezeu lui Moise la ieșirea din Egipt spune: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie bine și să trăiești ani mulți pe pământul pe care Domnul Dumnezeu ți-l va da ție” (Ieș. 20,12). Astfel, înțelegem că dragostea și cinstea față de părinți nu este doar o activitate firească și morală, ci este și o poruncă divină pe care suntem datori să o urmăm, atât față de Părintele nostru Ceresc, cât și față de părinții noștri trupești.

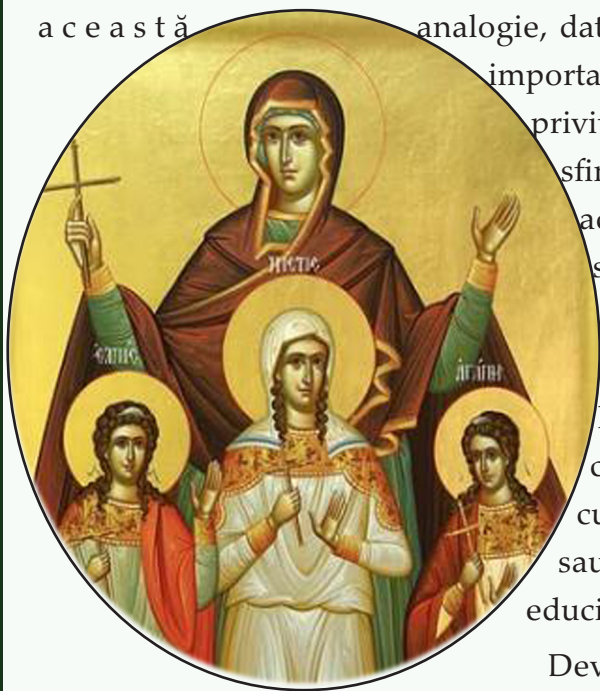
Mama a fost cea care, din toate timpurile a ales să se jertfească pentru copilul ei, a fost cea care în cele mai grele momente ale omenirii a păstrat flacăra dragostei aprinsă pentru familie și pentru Dumnezeu, a fost cea care în timpurile de restriște a păstrat nădejdea, credința și iubirea în Dumnezeu, a fost cea care știind durerea, greutatea și suferința crucii de mamă și-a purtat-o cu demnitate născând, crescând, și educând copii, a fost, este, și va rămâne mereu, dovada concretă a iubirii adevărate, umărul pe care copilul mereu își va plânge suferința trăirii într-o lume efemeră, dar și solul dragostei divine pe pământ.

Modelul desăvârșit al mamei creștine este fără îndoială, Fecioara Maria, cea care necunoscând bărbat, a născut de la Duhul Sfânt pe Cel Care a scos din întuneric și din umbra morții poporul lui Dumnezeu, Cel Care S-a dăruit pe Sine pentru noi, adică pe Hristos, Mântuitorul nostru. În această lună, în ziua a douăzeci și cincea, prăznuim slăvitul praznic al Bunei Vestiri, când Fecioarei Maria i se vestește că este chemată să-L poarte în pânțe pe Fiul lui Dumnezeu. Ascultând glasul arhanghelului Gavriil, Maica Domnului dă dovadă de supunere și credință, exclamând: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!” (Lc. 1,38). În sinaxare Maica Domnului este numită „Fiica cea împărătească și arhierească”, cuvinte prin care sunt exprimate calitățile sale, adică bogăția în virtute și slujirea jertfelnică, alte două calități pe care orice mamă sau femeie ar trebui să le urmeze cu desăvârșire. Durerea Fecioarei Maria de la Golgota, atunci când și-a văzut Fiul însângerat, chinuit și răstignit pe cruce și atunci când și-a pus Fiul în mormânt a fost covârșitoare, nemaifiind simțită până atunci de o ființă omenească, dar și bucuria pe care a simțit-o atunci când a văzut că Fiul ei a înviat după trei zile, biruind moartea și deschizând porțile Cerului, a fost de negrăit, arătând astfel, că și viața unei mame este alcătuită din suferințe și coborâșuri, din

dureri și bucurii, din chinuri și desfătări. Așadar, orice mamă are de ales între vechea Evă, care este întruchiparea neascultării și a necredinței și între noua Evă, adică Maica Domnului care este opusul celei dintâi.

În sinaxare identificăm numeroase cazuri în care mame creștine, ulterior devenite sfinte, au dăruit Bisericii lui Hristos, ierarhi vrednici, martiri, propovăduitori, datorită educației pe care au oferit-o copiilor lor, având-o ca model pe Maica Vieții. Astfel, avem drept model pe Sfânta Nona, mama sfântului Grigorie Teologul și a altor doi sfinți, Sfânta Emilia, mamă a zece copii din care cinci au devenit sfinți, printre care și Sfântul Vasile, Sfânta Antuza, care și-a crescut unicul fiu, pe Sfântul Ioan Gură de Aur în duhul rugăciunii și al credinței, Sfânta Monica, mama Fericitului Augustin, Sfânta mucenică Sofia, mama sfintelor mucenice Elpis, Pistis și Agapi, care și-a îndemnat fiicele să-și mărturisească credința cu prețul vieții, Sfânta Polihronia, mama Sfântului mare mucenic Gheorghe și Sfânta mucenică Iulita, care și-a privit fiul murind pentru Hristos, fiind apoi și ea decapitată. Astfel, aceste mame, dintre care unele au cunoscut nemărginita durere lumească a pierderii unuia sau a mai multor copii, dar care cu credință și nădejde se bucurau, știind că au câștigat un rugător înaintea Tronului Împăratului Slavei, au înțeles că scopul fundamental al vieții este acela de a sluji cu frică, cu credință și cu dragoste lui Dumnezeu.

Sfântul Apostol Pavel, spunea în prima sa Epistolă către Corinteni că „Femeia este slava bărbatului” (I Cor. 11, 7). În completarea acestor cuvinte, Fericitul Ieronim spunea: O mamă bună este o cinste pentru familie, o icoană pentru copii și o comoară pentru bărbat. Așadar, înțelegem că pe lângă lauda familiei, mama este și o icoană pentru copiii săi. Fericitul Ieronim a ales să facă a c e a s t ă

analogie, datorită faptului că în creștinism, icoana ocupă o poziție importantă în viața duhovnicească a fiecărui om, aceasta fiind privită ca o fereastră către Cer. Așadar, mama, este privită cu sfînțenie, datorită faptului că urmează o chemare sfântă, aceea de a naște, de a crește și de a-și educa pruncii în spiritul creștinismului.

Sfântul Ioan Gură de Aur spunea că „mamele sunt adevărate mame, nu numai când dau naștere copiilor lor, ci mai ales când le dau o bună creștere”. Prin aceste cuvinte, Sfântul Ioan aduce în atenție faptul că pentru a fi cu adevărat mamă, nu este suficient să dai naștere unuia sau mai multor copii, ci și să îi crești, să îi îngrijești și să îi educi.

Devenind mamă, femeia este înzestrată cu o iubire inegalabilă, fiind dispusă, pentru binele și plăcerea copilului său să dea tot ce are mai scump și să se jertfească pe sine pentru apărarea lui. O mamă creștină are în comun cu Dumnezeu iubirea necondiționată față de copilul ei, dându-și chiar și viața pentru protejarea lui, asemănându-se lui Hristos, care venind pe pământ și-a dat viața pe cruce, pentru binele nostru comun și pentru dezrobirea noastră din păcat.

SUFLAREA DE VIAȚĂ ÎN INIMA TÂNĂRULUI DIN CETATE

SOFIAN ALEXANDRU,
PEDAGOG ȘCOLAR

Cine suntem? Unde mergem? De ce trebuie să existe Dumnezeu? Ce este fericirea? Cine este El?

Întrebări adânci puse de oameni a căror cetățenie nu se rezumă doar la cetatea omului. Întrebări tot mai des adresate și din păcate tot mai rar încurajate de cei ce se pretind a fi dascălii unor generații de luptători în arena contemporanului. Tinerii. O entitate plină de interogări interioare, plină de frământări și de năzuință. Dar ce sau cine ne inspiră aceste năzuințe? Într-o cetate a stâncilor, izvorul căutărilor curge atât de lin, pregătit să adape cu răcoarea lui tot cerbul cel însetat (Ps. 41, 1). Ce ne face pe noi, tinerii, să ne dorim să fim? Ce ne face pe noi, tinerii din cetate, să căutam Cetatea? Ce ne face pe noi să fim noi dacă nu Cel ce este și spre a Cărui Cetate năzuim.

Definiția cetățeniei este, privind la substanța ei, foarte ușoară și aparent la prima mână de explicat. Orice om este invitat, din momentul în care acesta își părăsește propria casă să fie un cetățean onorabil și inteligent al comunității sale. Epidemic, cetatea nu este deloc intrigantă și nici antrenantă din punct de vedere al unei căutări derizorii. Dar... ce să te faci cu o mână de oameni liberi cărora inima le-a spus să-și dorească mai mult de la viață? Aceștia își doresc prin viață, să dobândească Viața. Oamenii liberi și frumoși nu pot fi încadrați decât la capitolul „tineri”. O tinerețe închinată căutării unei altfel de cetăți se caracterizează prin întrebări, prin revolte la adresa Celui căutat, căci cum altfel poți afirma mai bine existența unui El, decât prin revolta împotriva Lui? Ce este mai adevărat decât cineva cu care te cerți? Nimeni și nimic.

Printr-o suflare de Viață insesizabilă și trimisă de un Dumnezeu atât de domn și de discret, tânărului i se insuflă ideea că nu se poate termina aici. Ce este aici? Ce este această cetate dacă nu un adevăr pur temporar și atât de departe de Adevăr. Atunci, unde e Cetatea noastră adevărată?

Astfel apare primordialul din viața tânărului. Scopul tău, până la urmă, după aceste întrebări nu va mai fi materialnic și nici materializat în vreun idol insignifiant al unei cetăți iluzorii. Scopul tău va fi căutarea prezentului continuu care poate fi trăit doar prin și în Cel ce este, Cel ce dă sensuri verticale, vieții tale plate, Cel ce te învață să devii întru ființă și nicidecum să devii întru devenire.

Căutarea aceasta duce la înțelegerea faptului că un Dumnezeu care trebuie să existe, de fapt nu există. Un Dumnezeu finit și definit este o eroare noetică gravă. Dumnezeu nu trebuie să

existe, El este, iar tu ești prin El.

Însoțirea cu oameni ai Cetățeniei face din drumul anevoios spre Bucurie o adevărată comoară presărate cu suflete și simțiri de aur. În căutarea Lui, prietenii îți sunt dascălii iscusiți, oamenii inteligenți, cu coloana vertebrală nealterată. Nici un om plângăcios, abia plutind, mândru și orgolios nu-ți va putea oferi sprijinul în bătătorirea căii adevărate. Oamenii de calitate îți arată ce Dumnezeu minunat avem.

Niciodată singur, tânărul, având suflarea de Viață în inima lui, își croiește un drum a cărui fundament este însuși Viața, Cel ce este, Cel ne face a fi.

POSTUL- EXERCİȚIU DE REDOBÂNDIRE A RAIULUI

SEMENIUC MIHAIL,
CLASA A XI-A

Postul este cea mai veche poruncă dată omului de către Dumnezeu, încă de când omul se afla în Rai. El este instituit în momentul în care Dumnezeu îi interzice lui Adam să mănânce din pomul cunoștinței binelui și răului: „Din toți pomii raiului poți să mănânci, dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit” (Fac 2, 16-17). Așa cum ne învață și Sf. Vasile cel Mare, porunca postului „este de o vârstă cu omenirea însăși”¹, numind-o „comoara părinților” și îndemnându-ne să o păzim cu sfințenie.

În limba ebraică există trei cuvinte pentru post. Primul este „som”, însemnând a-ți acoperi gura. Acesta indică o abținere totală de la mâncare și băutură. În Vechiul Testament avem exemplificat acest post prin asprul post al lui Moise: „Este postul care avea loc la sărbătoarea marii pocăințe sau a împăcării, Yom Kipur. Constituie singurul post pe care-l poruncește Legea mozaică și era foarte aspru, constând în lipsă totală de hrană. Prin acest post israeliții voiau să Îl împăce sau să Îl îmbuneze pe Dumnezeu cu privire la păcatele lor. După robia babiloniană s-au rânduit și alte posturi regulate în amintirea unor evenimente religioase și naționale de seamă sau a diferitelor nenorociri, cum era de pildă zdrobirea tablelor legii de către Moise (Ieșirea 32) sau căderea Ierusalimului sub Babilonieni”².

Al doilea termen folosit este „anah” care înseamnă a te smeri. Acest cuvânt este sinonim cu „som”, însă poate cuprinde înțelesul unui post în care nu se mănâncă, dar se bea, sau în care se mănâncă doar unele alimente, refuzându-se însă cele alese. Îmbrăcămintea adecvată acestui post este un sac. Adesea, postului îi este asociată exprimarea durerii prin îmbrăcarea cu sac și prin presărarea de cenușă în cap: „În ziua de douăzeci și patru a acestei luni s-au adunat toți fiii lui Israel, îmbrăcați cu sac și cu capetele presărate cu cenușă, ca să postească” (Neemia 9, 1). Aceste gesturi aparțin ritualului înmormântării și simbolizează plângerea păcatelor credinciosului, ca și cum acestea i-au adus moartea.

Iar cel de al treilea termen este „revatah”. Acesta este folosit o singură dată în Scriptură și face referire la o abținere de la mâncare și de la plăceri.

În scrierea originală în limba greacă a Noului Testament apare, însă, termenul „nesteia” cu înțelesul ad literam de a nu mânca. Joseph H. Thayer îl definește drept „abținere ca exercițiu

¹Sf. Vasile cel Mare, *Hexaameron*, Editura Anestis, 2008, p. 70-71.

² IPS Symeon Koutsas, *De ce, când și cum postim?*, Editura Apostoliki Diakonia, 2011, p. 57-58.

*religios de la mâncare și băutură*³.

În Rai, Adam și Eva au trăit fericiți și nevinovați. Acesta era, de altfel, și scopul vieții lor. Minte lor era luminată și ferită de greșeli, inima lor era curată de poftele rele, viața lor era aplecată numai spre lucruri bune, iar trupul lor era deplin sănătos și ferit de orice boală sau durere. Fericea a ținut atât cât nevinovăția lor. Socotind rodul pomului bun de mâncat și nesocotind cuvântul lui Dumnezeu ei au călcat porunca postului. În libertatea lor de ființe raționale, în loc să asculte pe Dumnezeu, au ascultat pe diavol. Astfel, au ales în locul harului calea materială, crezând că pot crește fără Dumnezeu, pentru a ajunge „ca Dumnezeu”. În urma căderii, Adam s-a văzut gol „Omul era viu prin Dumnezeu, care este Binele, Viața, Lumina. Căzând din Bine, Adam s-a văzut golit de bine, golit de Dumnezeu, golit de viața cea veșnică. În acest fel, a rămas întipărită în conștiința primilor oameni nostalgia paradisului pierdut în urma călcării poruncii postului”⁴.

În Noul Testament, prin întruparea Mântuitorului Hristos, ni se descoperă plinirea Legii Vechi și reactualizarea ei: „Nu am venit să stric legea, ci să o plinesc” (Matei 5,17). Astfel, postul Legii Noi este ridicat pe temeiul dragostei, scopul central fiind apropierea de Dumnezeu și îndepărtarea patimilor sufletești și trupești. Dacă prin călcarea poruncii postului omul a fost alungat din Rai, prin păzirea acesteia el câștigă înapoi starea inițială, starea paradisiacă pierdută prin păcat.

„Dacă postul a fost necesar în Rai, cu atât mai necesar este în afara Raiului”⁵. Însuși Mântuitorul a postit înainte de a fi ispitit de către diavol: „Și după ce a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți, la urmă a flămânzit”, prin aceasta arătându-ne că postul reprezintă și o pregătire pentru lupta cu ispitele, o armă tare împotriva diavolului. Sfântul Apostol Pavel se referă de două ori la post. Prima dată, acesta ne este prezentat ca un exercițiu de disciplinare și smerenie a trupului și sufletului „în bătai, în temniță, în tulburări, în osteneli, în privegheri, în posturi” (2 Corinteni 6, 5), a doua oară este menționată abstenența voluntară (νεστεια): „în osteneală și în trudă, în privegheri adeseori, în foame și în sete, în posturi de multe ori, în frig și în lipsă de haine”(2 Corinteni 11, 27).

Sfinții Părinți ne învață că postul este apărătorul a toată virtutea, începutul nevoinței, curmarea aprinderii păcatelor, curăția rugăciunii, luminătorul sufletului și paza minții. Astfel, postul este forța care ne ține din a cădea în ispite și o armă neînfrântă împotriva diavolilor. Mai mult decât atât, el reprezintă calea de aflare a pocăinței, iar „afară de calea pocăinței nu este altă cale care să ducă la mântuire”⁶.

După o perioadă de post și rugăciune, cea mai dulce mângâiere și cea mai aleasă binecuvântare este primirea lui Hristos în lăuntrul nostru, primirea focului celui ceresc care ne curăță sufletul și inima, umplându-ne de Duh Sfânt. Astfel, să nu deznădăjduim, luând aminte la cuvintele Sfântului Grigorie Palama: „Tot binele și frumosul se săvârșește și se înfăptuiește prin post”.

³ Joseph H. Thayer, *Greek-English Lexicon of the New Testament*, Editura Hendrickson Publishers Inc., 1995, p. 112.

⁴ Ioan Stancu, *Mic dicționar explicativ al Vechiului Testament*, Editura Cartea românească, 2018, p. 205-206.

⁵ Sf. Ioan Gură de Aur, *Cuvinte de aur: Pocăința, spovedania, postul, Dumnezeiasca Împărtășanie*, Editura Egumenița, vol. 6, 2012, p. 233.

⁶ Sfinții Părinți, *Despre pocăință*, Editura de suflet, 2014, p. 52.

POSTUL PRILEJ DE MÂNTUIRE

RADU SEBASTIAN,
CLASA A IX-A

Postul a fost dat de Dumnezeu încă dintru început când le-a interzis primilor oameni să mănânce din pomul cunoștiinței binelui și al răului: „A dat apoi Domnul Dumnezeu lui Adam poruncă și a zis: «Din toți pomii din rai poți să mănâncii iar din pomul cunoștiinței binelui și răului să nu mănânci, căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit!»” (Facere 2, 16 - 17). Astfel „păcatul l-a depărtat pe om de Dumnezeu, puterile sufletești au slăbit, iar partea cunoscătoare în întregime nu a mai putut face alegerea între adevăratul bine și contrariul lui, iar voința nu a mai voit mereu numai binele, ci a găsit desfătare în rău” (Sfântul Nectarie de Eghina).

Dacă în rai, a fost nevoie de post, cu atât mai mult pe pământ noi, care suntem în război cu diavolul și ispitirile lui, avem nevoie de post.

Mântuitorul Iisus Hristos Însuși a postit 40 de zile fără a mânca nimic, oferindu-Se drept exemplu pentru noi creștinii, iar dacă El, Care este fără de păcat a postit, cu atât mai mult noi cei nevrednici și păcătoși suntem chemați să postim.

Precum ne îngrijim de cele ale trupului, cu atât mai mult trebuie să ne îngrijim de hrana sufletească. „Scrie este: «Nu numai cu pâine va trăi omul»” (Matei 4, 4). Trebuie să alegem „partea cea bună”, precum Maria, nu să fim necugetați ca Marta îngrijindu-ne doar de cele ale trupului: „Și, răspunzând, Domnul i-a zis: Marto, Marto, te îngrijești și pentru multe te silești; dar un lucru trebuie: căci Maria partea bună și-a ales, care nu se va lua de la ea” (Luca 10, 41- 42).

Postul nu reprezintă doar înfrânarea de la mâncare, ci și înfrânarea de la toată pofta trupească. Acesta trebuie completat cu rugăciunea, cu milostenia, cu faptele cele bune și cu pocăința, căci fără acestea nouă ne facem rău. „Dacă postim și în același timp întreținem în noi mândria, răutatea, dacă îl devorăm pe aproapele cu clewetirea, nu numai că nu dobândim folos, ci, dimpotrivă, nouă ne facem rău” (Sfântul Ioan Gura de Aur). Dacă postim doar de la mâncare persistând în răutate, nu suntem cu nimic mai presus decât diavolii care nu se hrănesc, dar caută doar să facă fărădelegi.

Postul este armă împotriva diavolului, medicament trupesc și sufletec, cheie ce deschide poarta cerului și a sufletului. Postul și rugăciunea, sunt cele două aripi fără de care nu putem ajunge la Hristos. Postul ne învață să fim milostivi, iertatori și îngăduitori. Ne hrănește sufletul și ne luminează mintea, ne ajută să biruim patimile care ne stăpânesc. „Dacă lumea ar posti, nu s-ar mai face arme, n-ar mai fi războaie, tribunale și închisori. Postul i-ar ajuta pe toți să se înfrâneze, nu numai de la mâncare, ci să izgonească iubirea de arginți, lăcomia și orice vicleșug. Postul ne face asemenea cu îngerii” (Sfântul Vasile cel Mare).

În timpul postului trebuie să ne îndepărtăm de deșertăciunea lumească pentru a cugeta la păcatele noastre, pentru a plânge înaintea lui Dumnezeu și pentru a pregăti o spovedanie curată din inimă. Zilele de post trebuie să le dedicăm rugăciunii, citirii Cuvântului lui Dumnezeu și faptelor de milostenie.

Dacă vom împlini poruncile lui Hristos vom trăi cum se cuvine, vom urca ușor pe scara către mântuire. Așadar, „Postul este cel mai bun străjer al sufletului, cel mai sigur tovarăș al corpului, arma vitejilor, întărirea atleților. El alungă spiritele, îndeamnă la pietate, ne face să iubim înfrânarea, inspiră modestie, dă curaj în război și te învață a iubi pacea. Postul este sprijinul caselor, părintele sănătății, povătuitorul tinerimii, podoaba bătrânilor, plăcutul tovarăș al călătorilor, amicul sigur al soților” (Sf. Vasile cel Mare).

POSTUL – CALEA SPRE VIAȚĂ

LAZĂR TEODOR IOAN,
CLASA A X-A

Ce este Postul? O definiție a postului poate fi: „Postul este înfrânarea de la toate mâncărurile, sau, în caz de boală, numai de la unele, de la băuturi și de la toate cele lumești și de la toate poftele rele, pentru ca să poată creștinul să își facă rugăciunea lui mai cu înlesnire și să îi fie milostiv Dumnezeu. Postul este și pentru a ucide poftele trupului și pentru a primi harul lui Dumnezeu.”

Despre Post se vorbește încă din Vechiul Testament, prima formă de post fiind întâlnită ca o poruncă pe care au primit-o primii oameni, Adam și Eva, de la Dumnezeu prin care le interzicea să nu mănânce din pomul cunoștinței: „A dat apoi Domnul Dumnezeu lui Adam poruncă și a zis: Din toți pomii din rai poți să mănânci, iar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit!” (Fac 2, 16-17). Adevăratul post este descris și de profetul Isaia în cartea sa: „Nu știți voi postul care Îmi place? - zice Domnul. Rupeți lanțurile nedreptății, dezlegați legăturile jugului, dați drumul celor asupriți și sfărâmați jugul lor. Împarte pâinea ta cu cel flămând, adăpostește în casă pe cel sărman, pe cel gol îmbracă-l și nu te ascunde de cel de un neam cu tine” (Is 58, 6-7).

Pe lângă exemplele din Vechiul Testament, avem numeroase mărturii și în Noul Testament. Una dintre ele este dată de Însuși Mântuitorul Iisus Hristos, când a postit 40 de zile înainte de a începe să predice Evanghelia: „Și după ce a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți, la urmă a flămânzit” (Matei 4, 2). Tot El ne învață cum să postim: „Când postiți, nu fiți triști ca fățarnicii; că ei își smolesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat grăiesc vouă: și-au luat plata lor. Tu însă când postești, unge capul tău și fața ta o spală, ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău, Care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns îți va răsplăti ție.” (Matei 6, 16-18), iar în alt loc ne spune că, prin post și rugăciune putem izgoni diavolii: „(...)acest neam de demoni nu iese decât numai cu rugăciune și cu post” (Matei 17, 21).

Sfântul Ioan Gură de Aur spune despre post: „Postiți? Arătați-mi-o prin fapte. Cum? De vedeți un sărac, aveți milă de el; un dușman, împăcați-vă cu el; un prieten înconjurat de un nume bun, nu-l invidiați; o femeie frumoasă, întoarceți capul. Nu numai gura și stomacul vostru să postească, ci și ochiul, și urechile, și picioarele, și mâinile voastre, și toate măduarele trupului vostru. Mâinile voastre să postească rămânând curate și de hrăpire și de lăcomie, picioarele, nealergând la priveriști urâte și în calea păcătoșilor, ochii, neprivind cu ispitire frumusețile străine, gura trebuie să postească de sudalme și de alte vorbiri rușinoase”.¹

Postul este calea spre viață sănătoasă atât din punct de vedere trupesc, cât și sufletesc,

¹ Sf. Ioan Gură de Aur, *Cuvânt la Înviere*, I, în vol. „Predici la sărbători împărătești și cuvântări de laudă la sfinți”, p. 136.

deoarece postul reprezintă o perioadă de detoxifiere trupească, prin renunțarea la alimentele de origine animală și pe care le înlocuim cu cele de origine vegetală, dar este și o perioadă de „detoxifiere” sufletească, fiind o perioadă în care renunțăm la faptele cele rele și la poftele cele trupești, pe care le înlocuim cu faptele bune și cu rugăciunea, astfel încât să devenim plăcuți înaintea lui Dumnezeu. Postul mai reprezintă un exercițiu de voință și de pocăință prin înfrânare, dar și un act de cult, de cinstire a lui Dumnezeu, prin renunțarea de bunăvoie la cele ce nu ne sunt absolut necesare, din respect și iubire față de Dumnezeu.

Postul reprezintă și un mijloc de desăvârșire și de mântuire, prin omorârea voii trupului pentru a da aripi sufletului. Putem asemăna postul, sau mai exact pe omul care postește cu un marinar al unei corăbii încărcate care, atunci când se scufundă vasul se lipsește de încărcătura sa și o aruncă în mare pentru a nu se scufunda corabia și pentru a ajunge la țărm în viață. Tot așa, și creștinul trebuie să arunce toate păcatele care îl fac să-și piardă viața cea veșnică și trebuie să împartă cele ale sale cu cei care nu au, pentru a îndeplini voia lui Dumnezeu, după cum spune Sf. Vasile cel Mare: „Postul îi învață pe toți nu doar cumpătarea de la mâncare, ci și înstrăinarea de iubirea de argint, de nesaț și de orice răutate”. În același sens Sf. Simeon Noul Teolog afirmă: „Postul, acest doctor al sufletelor noastre... îl face pe fiecare să ia aminte la sine însuși și-l învață să-și amintească de păcatele și de lipsurile sale”.

Postul reprezintă calea spre viață, adică calea spre mântuire, iar cu cât efortul este mai mare, cu atât ispitele sunt mai mari, dar acestea trebuie biruite prin voința noastră, după cum spune și părintele Iustin Pârnu: „Pe lumea asta și diavolul lucrează! Să nu ne imaginăm că mântuirea, că echilibrul, că pacea interioară se câștigă fără nici un efort. Cu cât efortul mântuirii este mai mare, cu cât ispitele sunt mai multe, cu atât este mai mare satisfacția creștinului adevărat”.

POSTUL, ÎNTĂRIREA VIEȚII DUHOVNICEȘTI

COJOCARIU EDURARD
CLASA A X-A

Spre deosebire de moarte, care este lipsire de duh și nemișcare, viața se caracterizează prin mișcare și luptă.

Mișcarea în viața duhovnicească trebuie să fie îndreptată înainte și în sus, pentru atingerea desăvârșitei asemănări cu Dumnezeu. Dacă omul se oprește din mișcarea către Dumnezeu, începe să se fărâmițeze înlăuntrul său, iar acesta este semnul morții duhovnicești. Din această pricină apa curgătoare nu capătă miros urât, pentru că este într-o neîncetată mișcare, iar apa stătătoare din bălți devine mocirloasă și începe să aibă un miros urât.

Părintele stareț Iustin Popovici a spus următoarele: „Viața creștinului constituie o luptă continuă, o luptă a hristosificării, a theanthropizării. În ce constă aceasta? În faptul de a fi Hristos înlăuntrul tău nu numai ca adevăr viu și dreptate vie și iubire vie, nu numai în faptul de a trăi înlăuntrul tău adevărurile Lui și să crească și să se înmulțească, ci în faptul de a fi El Însuși înlăuntrul tău cu deplinătatea ipostasului Lui teandric, în faptul de a fi chipul Lui mai presus de tot ceea ce ai și de a fi El înlăuntrul a ceea ce ești. Și cum ia formă forma lui Hristos înlăuntrul nostru? Prin Sfintele Taine și prin sfintele virtuți”.

Postul ne ajută să ne rupem de ritmul zgomotos și alert al vieții noastre cotidiene și să pătrundem în armonia vieții duhovnicești. Postul nu este doar un regim alimentar sau o dietă. Postul transferă atenția noastră de la cele lumești spre cele cerești, pentru că, obișnuindu-ne să ne înfrânăm, nu mai acordăm o atenție atât de mare trupului și începem să simțim pulsul vieții spirituale. Prin postire, prioritățile se inversează și se așează în ordinea firească: mai întâi viața duhovnicească și apoi cea biologică.

La slujba Sfântului Botez, spre final, este o frumoasă rugăciune, care spune că Dumnezeu l-a creat pe om „cu suflet cugetător și trup bine alcătuit, ca trupul să slujească sufletului” și nu invers. Astăzi, din păcate, pentru mulți, sufletul este robul trupului până la ne-simțire, adică până la neputința de a mai simți lucrările sufletești. De aceea, rostul postului este să-l readucă pe om la această armonie ontologică, distrusă prin exagerarea atenției acordate trupului, pentru asigurarea atât de căutatului confort.

În cartea proorocului Isaia avem exemplu de post plăcut, dar și neplăcut înaintea Lui Dumnezeu: „Voi postiți ca să vă certați și să vă sfădiți și să bateți furioși cu pumnul; nu postiți cum se cuvine zilei aceleia, ca glasul vostru să se audă sus. Este oare acesta un post care Îmi place, o zi în care omul își smerește sufletul său? Să-și plece capul ca o trestie, să se culce pe sac și în

cenușă, oare acesta se cheamă post, zi plăcută Domnului? Nu știți voi postul care Îmi place? - zice Domnul. Rupeți lanțurile nedreptății, dezlegați legăturile jugului, dați drumul celor asupriți și sfărâmați jugul lor. Împarte pâinea ta cu cel flămând, adăpostește în casă pe cel sărman, pe cel gol îmbracă-l și nu te ascunde de cel de un neam cu tine”(Isaia 48, 4, 5, 6, 7). De aici putem desprinde faptul că, postul neînsoțit de fapte bune este un post incomplet. Fapta bună este podoaba ce îmbracă sufletul cu haină luminoasă, ce dă postului eficiență spirituală.

Trebuie să înțelegem că postul este cea mai bună oportunitate pentru a ne îndrepta viața, pentru a ne apropia mai mult de Creator, prin faptele noastre cele bune, prin trăirea noastră duhovnicească. Postul trebuie să fie după putere, de dragul lui Hristos, pentru transformarea de către Duhul Sfânt a naturii noastre vechi în una nouă.

POSTUL – CALEA SPRE VINDECAREA SUFLETEASCĂ

HREHORCIUC CĂLIN,
CLASA A X-A

Postul bineplăcut lui Dumnezeu este atât cu sufletul, cât și cu trupul, sprijinit și întărit de rugăciune, fapte bune, spovedanie și pecetluit cu Sf. Împărtășanie. Postul este abținerea de la satisfacerea vreunei poftes naturale, în scopul întăririi puterilor sufletești peste înclinările spre rău ale trupului.

Postul înseamnă a-L pune pe Dumnezeu pe primul loc, a-L dori pe El și dorințele Lui, voia Lui și gândul Lui, mai degrabă decât mâncarea, somnul sau treburile de zi cu zi. Primul lucru pe care trebuie să îl facem înainte de a posti, pentru a începe vindecarea sufletului este să ne împăcăm cu toți semenii, căci Dumnezeu este iubire și porunca cea mai mare este porunca iubirii de Dumnezeu și de oameni. Una din legile iubirii se numește iertare și împlinind-o vom înfrânge mânia. Mântuitorul Iisus Hristos ne-a spus: „De veți ierta oamenilor greșelile lor, ierta-va și vouă Tatăl vostru cel Cereș; iar de nu veți ierta oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre” (Matei 6, 14-15). Prin iubire și iertare biruim mânia, din care izvorăsc atâtea rele, iar prin post secăm fântâna patimilor aducătoare de moarte. Sfinții Părinți ai Bisericii noastre arată că lăcomia pântecelui este primul păcat capital, din care izvorăsc toate patimile. Postul este bucuria duhovnicească, în care simți cum te eliberezi din lanțurile patimilor care te țineau în robie. Participând la toate slujbele Sfintei Biserici în timpul postului, sufletul și trupul nostru se vor întări cu puterea harului dumnezeiesc pentru a putea posti. Rugăciunea împreună cu postul sunt ca două aripi cu ajutorul cărora vom putea urca la înălțimea viețuirii duhovnicești.

Sfântul Ioan Gură de Aur ne arată că postul ni s-a dat de Dumnezeu ca leac salvator, prin care să se stârpescă păcatul desfrânării și grija lumească, iar omul să se îndrepte spre activitatea duhovnicească. În timpul postului, mâniei dă-i dragoste duhovnicească care se opune urii; poftes dă-i cumpătare și înfrânare. Dacă postim diavoli se îndepărtează, iar îngerul, plin de bucurie se apropie de noi. Postul este zid puternic așezat de Dumnezeu în calea păcatelor, palat al lui Hristos și cetate a Duhului Sfânt, pavază a credinței, semn al dragostei și întărire a înțelepciunii.

Sfântul Vasile cel Mare zice: „Dacă toată lumea ar posti n-ar mai fi războaie, nedreptăți și desfrânări. Fă stomacul mic, limba tăcută, păstrează mintea limpede lepădând alcoolul și inima curată, blândă și smerită! Iată postul”!

LUMINA VIETII , MONAHALE

MAROCICO PETRU
CLASA A XII-A

Monahismul nu este un mod de viață așa cum îl percep majoritatea, el este un dor dumnezeiesc. Plecarea monahului la mănăstire nu este pentru a fugi de oameni și de lume; el se retrage pentru a fi cu Dumnezeu. În rugăciunea sa, monahul cere înainte de toate iertarea propriilor păcate, dar nu din zgârcenie ci din teama de a nu murdări rugăciunea pentru semenii.

Monahismul este o cruce grea, monahii sunt în permanentă ascultare și sunt aproape de Dumnezeu. Viața monahală înseamnă tăierea vocii, adică ascultarea deplină față de stareț. Monahul este acela care stă la mijloc între lumină și întuneric, între Dumnezeu și satana. Monahul este la mijloc între cele două lumi, iar îngerii se luptă și se roagă mereu în fața lui Dumnezeu pentru „îngerii de pe pământ”, pentru monahi.

La tunderea în monahism, monahul devine un om nou, îi sunt iertate păcatele și își schimbă numele, părăsește cele de jos și caută spre cele de sus. Tunderea părului capului simbolizează un prinos adus Domnului din cele de căpetenie ale trupului nostru, iar într-un plan mai adânc, înlăturarea gândurilor rele și afierosirea minții omului lui Dumnezeu. Așadar, tunderea în monahism reprezintă, reînnoirea făgăduințelor de la Botez.

Sfântul Antonie cel Mare spunea: „Călugărul este ca peștele pe uscat.” Monahismul este o altă lume pe care trebuie să o păstrăm în inima noastră, viața monahală este un dar pentru Dumnezeu. Monahii au un statut aparte: îngeri pe pământ, îngeri în trup. Tatăl din ceruri îi iubește pe monahi ca pe fiii Lui. Sunt singurii care au împlinit deplin porunca Domnului Iisus Hristos „Dacă voiește cineva să vină după mine, Să se lepede de sine, să-și ia crucea în fiecare zi și să-mi urmeze Mie” (Matei 16, 24).

Monahismul este calea duhovnicească excepțională a afierosirii totale a credinciosului pentru a trăi pe deplin „viața” lui Hristos, ținând atât să vindece „neascultarea” lui Adam celui dintâi, cât și să dobândească comuniunea personală cu Dumnezeu prin imitarea „ascultării” lui Adam celui de-al doilea.

În viața de obște, monahii trebuie să arate o desăvârșită dragoste față de toți frații, căci după cum spunea Sfântul Vasile „acesta este lucrul cel mai de seamă din toată iconomia Întrupării Mântuitorului, ca să facă pace între oameni, să-i învețe a se iubi unul pe altul”. Vocația monahului este tocmai aceea de a fi un vas gol, care să fie umplut de har, o inimă în ascultare, un slujitor

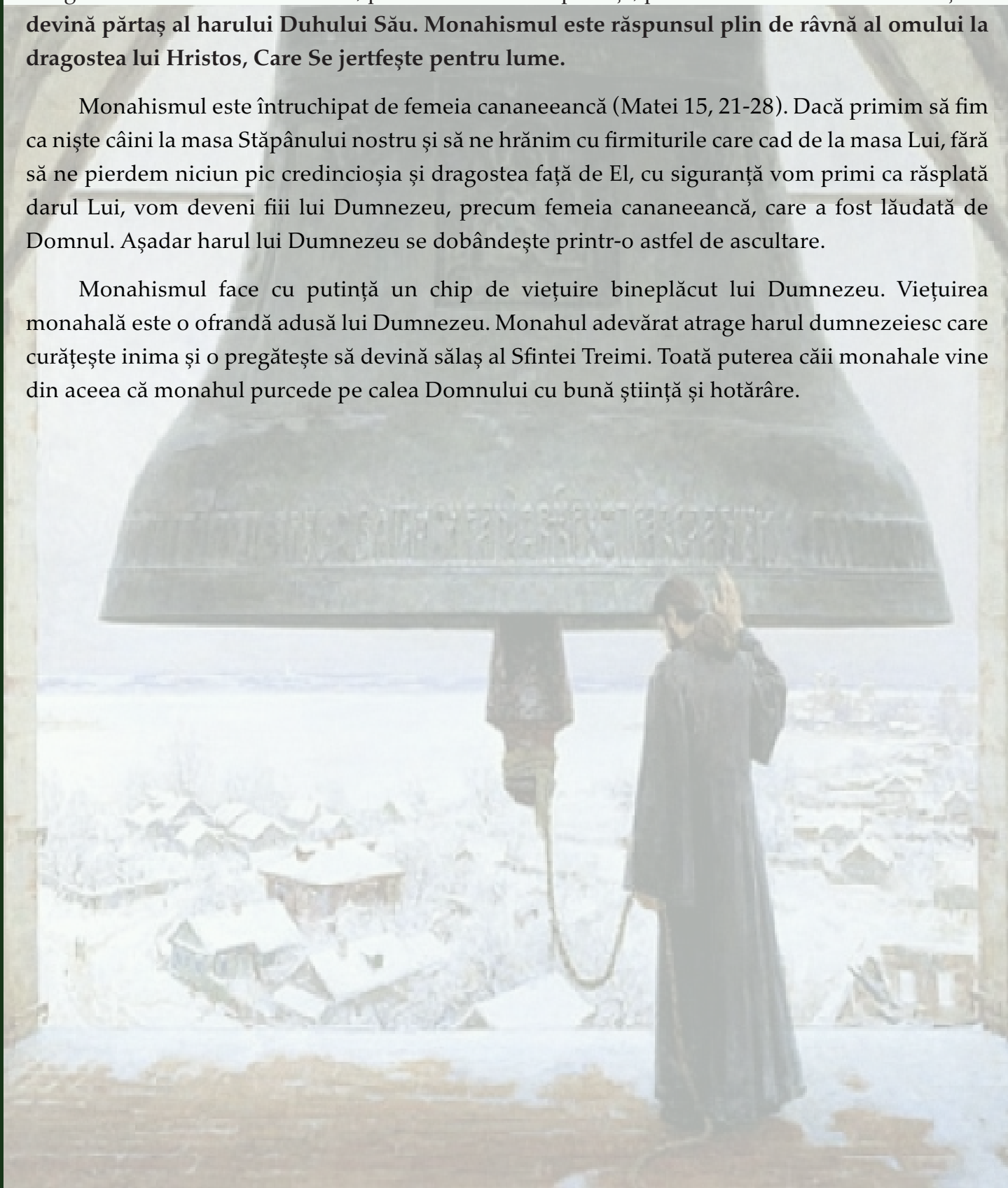

credincios, precum Fecioara Maria, care iubea oamenii ca nimeni altcineva. Așa trebuie să fie și monahul. Un monah este un om care se roagă pentru întreaga lume, care plânge pentru întreaga lume, iar în asta stă lucrarea sa principală. Monahii trebuie să fie ca niște copaci care-și duc viața în tăcere, în întuneric, și prin viața lor purifică aerul, aerul fiind credincioșii care îl primesc pe Dumnezeu în viața lor.

„Piatra de căpătâi a vieții călugărești este smerenia”, spunea Sf. Varsanufie. Smerenia și dragostea sunt cele mai mari virtuți ale monahului. Datorită felului smerit de viațuire, monahismul îi îngăduie monahului să urmeze, pe cât de mult e cu putință, pildei lui Hristos de smerenie și să devină părtaș al harului Duhului Său. **Monahismul este răspunsul plin de râvnă al omului la dragostea lui Hristos, Care Se jertfește pentru lume.**

Monahismul este întruchipat de femeia cananeeancă (Matei 15, 21-28). Dacă primim să fim ca niște câini la masa Stăpânului nostru și să ne hrănim cu firmiturile care cad de la masa Lui, fără să ne pierdem niciun pic credinșia și dragostea față de El, cu siguranță vom primi ca răsplată darul Lui, vom deveni fiii lui Dumnezeu, precum femeia cananeeancă, care a fost lăudată de Domnul. Așadar harul lui Dumnezeu se dobândește printr-o astfel de ascultare.

Monahismul face cu putință un chip de viațuire bineplăcut lui Dumnezeu. Viețuirea monahală este o ofrandă adusă lui Dumnezeu. Monahul adevărat atrage harul dumnezeiesc care curățește inima și o pregătește să devină sălaș al Sfintei Treimi. Toată puterea căii monahale vine din aceea că monahul purcede pe calea Domnului cu bună știință și hotărâre.

VIATA

CREUCO ANDREI,
CLASA A IX-A

Viața este un dar divin pe care noi, oamenii, acaparați de grijile cotidiene, de vremelnicie, uităm să îl apreciem ca pe ceea ce este: o binecuvântare. Nu de puține ori, privind în jur, am văzut indiferență, amorțeală. Am văzut și părinți care muncesc din noapte până-n noapte ca să-și crească copiii, ori ca să suporte povara unei boli care-i face robi ai tratamentelor. Am văzut, de asemenea, persoane care, pur și simplu, muncesc din dorința de înavuțire. Am văzut cerșetori la colț de stradă, am văzut copii abandonați în picioarele goale într-o lume care nu te întreabă cine ești, am văzut bolnavi de cancer, ori fără mâini sau picioare, prunci condamnați la suferință încă din pântecul mamei. I-am văzut și pe aceia care știu să învingă vicisitudinile vieții, care nu uită să trăiască. Am văzut părinți îngropându-și fiii, sfâșiați nemilos de durere, lăsați să trăiască mai departe o viață plină de amărăciune. Am văzut fiecare lucru în parte și am înțeles că timpul nu poate fi înduplecat de nimic, el trece nepăsător, brăzdându-ne adânc ființa. Omul, prin natura lui, fiind creat din iubire, este atât de transparent, încât, atunci când îl privești în ochi, îi vezi direct în suflet. Iar eu, copil fiind, neștiutor, mi-am ridicat ochii mei mici către toți cei din jurul meu.

Erau toți diferiți, fiecare avea frumusețea lui aparte, fiecare era unic, fiecare era creația unor mâini divine. Oh, abia i-am putut observa. Se grăbeau, în acest secol al vitezei, spulberau străzile atâția pași, atâția cai putere. Dar toți, absolut toți, aveau ceva în privire: VIAȚĂ.

Așadar, fiecare viață este un dar. Să nu uităm că avem viață-n noi!

Că trecem prin bune, sau prin rele, să ne bucurăm! Că suntem fericiți sau suferim, să ne uităm spre cer și să dăm slavă lui Dumnezeu că am primit binecuvântarea de a ști ce este suferința, pentru a ne bucura pe deplin de ceea ce avem când ne e bine!

Că râdem sau plângem, să privim pământul și să realizăm că niciodată n-ar fi fost roditor dacă n-ar fi fost udat, deci nici noi nu am fi simțit pe deplin că suntem oameni dacă nu ne-am fi tânguit, în ochi cu lacrimi.

Să privim boala ca pe o provocare supremă și să credem că o vom învinge!

Să respirăm în fiecare zi aerul cu prețuirea cu care l-am respirat în prima zi de viață și cu părerea de rău cu care am părăsit pântecul protector al mamei, locul în care am știut pentru prima dată că viața e un dar.

Doar astfel vom putea să distingem lucrurile și să le apreciem așa cum sunt.

Fiecare viață este un dar! Nu te zgârci să trăiești! Prețuiește viața!

HRISTOS - CALEA ÎNTRU ADEVĂR ȘI VIAȚĂ

JURAVLE SEBASTIAN,
CLASA A X-A

Eu sunt Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14, 6). Acesta este răspunsul Mântuitorului nostru Iisus Hristos la întrebarea Sfântului Apostol Toma: „Doamne, nu știm unde Te duci; și cum putem ști calea?” (Ioan 14, 5). Aceasta este una din cele mai frumoase scene și unul dintre răspunsurile sublime ale Mântuitorului nostru Iisus Hristos adresate Ucenicilor Săi, în activitatea Sa. Ce poate fi mai frumos, decât să știi că Dumnezeu este mereu cu tine, că este Cineva care Și-a dat viața pentru ca tu să ai șansa mântuirii, răstignindu-se pe Sfânta Cruce, Cheia care ne-a deschis nouă porțile Împărăției Sfintei Treimi?

Noi, oamenii, suntem chipul lui Dumnezeu (Facere 1, 26) și consider că aceasta este o mare onoare și o mare responsabilitate, în același timp, pentru noi, să purtăm chipul Ziditorului nostru. Întreaga noastră viață este un drum de la „chip” spre „asemănarea” cu Dumnezeu, care poartă numele de epectază. Pe acest drum, omul nu poate călători singur, ci numai alături și îndrumat de Dumnezeu, prin cuvântul Sfintei Scripturi, care este răspunsul tuturor întrebărilor noastre: „Povățuiește-mă, Doamne, pe calea Ta și voi merge întru adevărul Tău” (Psalmul 85, 10).

Hristos este Calea. Chiar El ne vorbește despre drumul pe care călătorim în această viață pământească: „Intrați pe poarta cea strâmtă, că largă este poarta și lată este calea care duce la pieire și mulți sunt cei care o află. Și strâmtă este poarta și îngustă este calea care duce la viață și puțini sunt care o află” (Matei 7, 13-14). Știm prea bine, că fiecare dintre noi are tendința de a se apleca spre latura voii sale, spre latura comodității trupesti, lipsită de sens duhovnicesc. Trupul este un element biologic trecător, însă sufletul este partea metafizică eternă. Deși, în prima parte a versetului, se zice că „poarta și calea” sunt largi, ele sunt pline de primejdii și încărcate de povara păcatelor grele. Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne îndeamnă să intrăm pe „poarta cea strâmtă” și să urmăm „calea cea îngustă”, pentru ca la capătul ei să aflăm Viața. Hotarele „căii celei strâmte” sunt îngrădite de Legile lui Dumnezeu.¹ El ne îndeamnă să ne înfrânăm de la poftele trupesti și de la toate nelegiuirile, pentru ca să ne desfătăm întru bucuria mântuirii, în viața cea veșnică. Calea cea strâmtă presupune lepădarea grijii celei lumești și împotrivirea față de lucrurile care sunt contrare voii lui Dumnezeu. O viață trăită cu dragoste și cu jertfelnicie alături de Dumnezeu este o viață cu adevărat împlinită, iar urmând „calea cea strâmtă” și adevărată, nu vom rătăci niciodată, ci vom afla la capătul ei bucuria, întru desfătarea raiului, în ambientul cel dumnezeiesc.

Hristos este Adevărul. Dacă citim cu atenție paginile Sfintei Scripturi, observăm că Mântuitorul nostru Iisus Hristos este întrebat și ispitit, în același timp, de multe persoane, care practicau

¹ Sf. Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*, Editura Sophia, București, p. 237.

credința doar dintr-un formalism, automatism, spre a fi lăudați și văzuți ca fiind oameni credincioși, de înaltă clasă socială: farisei, cărturari, învățători de lege ș.a. (Luca 10, 25; Matei 4, 1; Matei 9, 3; Luca 4, 2). La fiecare întrebare sau acuză a acestora, Mântuitorul le răspunde întotdeauna afirmând adevărul. Folosind exemple din viața de zi cu zi sau de cele mai multe ori prin pilde, pentru a lucra în gândirea și în sufletul lor, Domnul le arată care este scopul umanității în viața pământească. Cu toate acestea, din cauza mândriei și a fățarniciei lor, cărturarii și fariseii nu primeau în inimile lor Cuvântul cel adevărat. Înainte de răstignirea Sa pe Sfânta Cruce, Mântuitorul nostru Iisus Hristos se întâlnește cu guvernatorul de atunci, Ponțiu Pilat, căruia îi zice: „oricine este din adevăr ascultă glasul Meu”. Pilat, un roman cultivat, Îl întreabă pe Mântuitorul: „Ce este adevărul?” (Ioan 18, 38). Mântuitorul nu îi dă niciun răspuns lui Pilat, deoarece întrebarea corectă pe care trebuia să o adreseze era „Cine este adevărul?”. Mântuitorul este Adevărul, având fire omenească și dumnezeiască în același timp, fapt dovedit în dumnezeieștii Scripturi, prin „apa care izvorăște din Cuvânt (Ioan 1,1), spre a ne adăpa cu învățăturile ei și a le practica în viața noastră pământească.”²

Hristos este Viața. Aceasta ne-o arată nouă, prin sfărâmarea porților morții, în Sfânta zi a Învierii Sale, arătându-Se pururea veșnic, prin minunata Înălțare la Cer și șederea Lui de-a dreapta Tatălui. O viață trăită fără Dumnezeu este o viață pierdută, lipsită de sens, în care ne-am pierdut cu totul anii tinereții și ai bătrâneții, umblând după voia trupului nostru și neascultând de Legile morale duhovnicești.

După părerea mea, în contemporaneitate, să fii mărturisitor al credinței celei adevărate, de cele mai multe ori, este o greutate pentru unii, o rușine pentru alții, însă pentru creștinul autentic este o imensă bucurie, deoarece știe care este menirea lui în viață: să-L iubească pe Dumnezeu din toată inima lui, pentru a ajunge la desăvârșire. Sfântul Apostol și Evanghelist Luca menționează în cartea Faptele Apostolilor că noi, oamenii, în Dumnezeu trăim, în Dumnezeu ne mișcăm și suntem (Fapte 17, 28). Într-adevăr, Dumnezeu ne dă posibilitatea de a alege între Viață și moarte, între Lumină sau întuneric, între Adevăr și minciună, dar ce este mai frumos decât să Îl cunoști pe Dumnezeu încă din viața pământească prin rugăciune, fapte bune și trăirea întru Adevăr (Ioan 17, 3)?³

Așadar, Calea, Adevărul și Viața sunt atributele lui Dumnezeu, Care este ținta noastră supremă în viață, infailibilă omului. El este Calea, pe care trebuie să o urmăm, întru Adevăr, pentru a dobândi Veșnicia în Împărăția Domnului Dumnezeuului nostru. Viața curată și împlinită este atunci când am putea spune, asemenea Sfântului Apostol Pavel, că „nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în Mine. Și viața mea de acum, în trup, o trăiesc în credința în Fiul lui Dumnezeu, Care m-a iubit și S-a dat pe Sine însuși pentru mine” (Galateni 2, 20).

² Sf. Nicolae Velimirovici, *Prin fereastra temniței*, Editura Predania, 2009, p. 50.

³ Părintele Iustin Popovici, *Credința Ortodoxă și viața în Hristos*, Editura Bunavestire, Galați, p. 52-53.

VIATA ESTE TOT CE AVEM ȘI O PRIMIM GRATIS ÎN DAR

BRUMEA ROBERT,
CLASA A IX-A

Văzând ceea ce se întâmplă în societate și percepția pe care unele persoane o au despre mica făptură din pânțelele mamei, am început să mă gândesc serios la cauzele care îi împiedică pe oameni să înțeleagă valoarea unui copil și să se gândească mai mult la factorii externi (stare materială, posibilități de întreținere, carieră, succes pe plan profesional), când vine vorba despre acesta.

Am ajuns la ideea că omului îi este foarte greu să aprecieze ceva ce nu percepe cu ajutorul simțurilor, pentru că este dependent de simțuri. Chiar dacă mama simte unele schimbări din momentul în care rămâne însărcinată, totuși nu se poate asemăna cu momentul în care ochișorii copilului se deschid pentru prima dată la chipul mamei. Astfel, tendința viitoarei mame și a celor ce o înconjoară este să se raporteze mai întâi la lucrurile materiale și această tendință devine mai importantă decât minunea care se produce în pânțelele femeii: nașterea unei alte vieți.

Dar ce este viața până la urmă? Nu este oare darul pe care noi toți l-am primit în momentul în care mamele noastre au spus „DA” vieții? Nu este oare ce avem noi cel mai de preț, lucrul pentru care muncim din greu, ne sacrificăm, la care nu suntem niciodată pregătiți să renunțăm și pe care marea majoritate îl apreciem cel mai mult în momente critice?

Câți dintre noi nu ar da orice pentru a-și prelungi viața, pentru a ajunge să aibă o viață fericită, încununată cu reușite, cu mulțumire și liniște sufletească? Oare chiar avem nevoie neapărat de un necaz sau de o nenorocire în viața noastră pentru a descoperi cu adevărat că viața este TOT ce avem?

Din păcate, adesea așa se întâmplă. Atunci când omul cunoaște suferința pe propria-i piele, începe să privească dincolo de aparențe, să se întrebe cum și de ce a ajuns în starea în care se află, ce îl poate ajuta să se ridice și să își continue drumul mai departe, sau pur și simplu care îi este rostul și de ce nu își află liniștea în ceea ce face.

Să ne gândim puțin la un caz de îmbolnăvire gravă a unei rude (mamă, tată, frate, soră etc). În momentul în care aflăm de o boală gravă, de un diagnostic dur care nu lasă loc speranței, este inevitabil ca o stare de neliniște, de neputință sau tristețe să nu ne cuprindă. Atunci începem să acumulăm în interiorul nostru tot felul de amintiri, gânduri, sentimente, speranțe, rugăciuni și dorința de a face orice ne stă în putință pentru a ajuta persoana suferindă. Nu-i așa că cel mai

mare dar pe care am putea să i-l oferim ar fi zile din propria viață, picături din propria sănătate, firimituri din a noastră vitalitate?

Cine ar putea să își privească mama sau tatăl murind fără să se simtă neputincios că nu poate să îi dăruiască din propria viață, pentru că, la rândul său, viața i-a fost dăruită de aceste două persoane minunate care l-au crescut, învățat, sfătuit, ascultat, îndrumat și ajutat oricând a avut nevoie?

Sau ce om ar putea să își privească un frate sau o soră murind, fără a rememora toate momentele, năzbâtiile, râsetele și năzdrăvăniile pe care le făceau împreună, pe care le împărțeau și le trăiau cu maximă intensitate, fără a vrea să își dăruiască propria viață doar pentru a prelungi zilele acelui frate sau prieten, acelei surori sau și prietene?

Analizând puțin, realizăm că, într-adevăr, viața pe care nu putem să o definim cu prea multe cuvinte din punct de vedere fiziologic decât prin bătăile inimii, respirație sau alte aspecte care ne indică prezența vieții, este cel mai mare dar pe care îl avem și pe care, în unele situații, ne-am dori să îl dăruim la rândul nostru mai departe.

Viața este motivul pentru care astăzi ne aflăm aici (oriunde ar fi acest loc), motivul pentru care spunem: „Sărut mâna, mamă!” și „Sărut mâna, tată!”, motivul pentru care respirăm, vorbim, simțim, iubim și multe altele.

Viața este cea care ne dă toate oportunitățile pe care ni le-am putea dori! Muncim pentru a avea o viață fără griji, iubim pentru a avea o viață frumoasă, ajutăm pentru a avea o viață bună, ne întemeiem o familie sau urmăm calea pe care inima ne-o indică, pentru a avea o viață împlinită. Alergăm zilnic după idealuri, muncim mult, învățăm și ne străduim să creștem permanent (spiritual, material, profesional), dar uităm să ne mai oprim nițel, să ne odihnim sufletul, să ne limpezim gândurile și să ne liniștim cugetele.

Să ne gândim puțin și la „mititeii” din burticile mamelor. Ei au viață, fiind cel mai fraged „stadiu”, dacă am putea să îl numim așa. Ei bine, fiind o făptură vulnerabilă, mică, dar care are în propriile celule aceeași viață pe care o avem și noi (căci nu ne-a adus barza pe niciunul!), ei trebuie să fie protejați și îngrijiți cu mare atenție până când devin capabili să intre în contact cu lumea de dincolo de burtica mamei.

E ca vorba aceea: „Nu uita niciodată de unde ai pornit!” Ei bine, tot de acolo am pornit și noi, de la momentul concepției, când mama și tata ne-au dăruit și nouă din celulele și din materialul lor genetic. Trecând zilele și săptămânile, ne-a adăpostit pântecul mamei călduț și confortabil. Era tot ceea ce aveam în acel moment. Uneori mama ne cânta, alteori vorbea cu noi, ne povestea, ni se destăinuia, așa încât relația dintre noi a devenit una cu adevărat unică și deosebită.

Chiar dacă poate a întânit unele obstacole sau probleme, mama mereu ne-a liniștit cu o mângâiere, cu o șoaptă, spunând: „Totul va fi bine! Mami are grijă de tine!”. Cu ce am putea noi să echivalăm tot ceea ce trăim din primul moment al concepției și până în momentul de acum? Cu absolut NIMIC.

Cât de minunat trebuie să fie a simți cum o nouă viață se dezvoltă în tine! Ce simte cea care trece prin tot felul de sentimente – de la stările de rău, momentele în care îi ascuți inimioara

propriului copil, primul picioruș în burtă, durerile nașterii și până la primul contact cu bebelușul – dacă nu împlinire și fericire? Ce om mai poate șterge cu buretele absolut toate cele enumerate mai înainte doar privind ochii sau ascultând primul plâns al copilului? NIMENI. Doar mama.

Așadar, ea este cea care înțelege cel mai bine ceea ce înseamnă darul sfânt al vieții în toate formele ei, deoarece, pe lângă propria experiență și propriile trăiri, ea este și cea care poate să aducă pe lume o altă viață. Ea este cea care spune „MULTUMESC!” din toată inima și tot ea este exemplul viu și grăitor care ne ajută pe noi ceilalți să înțelegem acest minunat dar pe care îl avem.

În mod cert, FIECARE VIAȚĂ ESTE UN DAR! Trebuie doar să ne dorim să descoperim acest lucru, pentru că, în sinea noastră, deja îl conștientizăm, însă trebuie să trecem prin unele experiențe pentru a fructifica și prețui cea mai mare avuție pe care – culmea! – o primim gratis!

Noi ne-am primit darul! De acum este responsabilitatea noastră să îi ajutăm și pe alții să îl primească pe al lor și putem face acest lucru prin susținerea mamelor însărcinate, prin ajutor, sfaturi și bunăvoință. Trebuie să respectăm dreptul la viață al fiecărui copil pentru că și dreptul nostru la viață a fost respectat. Așa cum noi ne bucurăm de tot ce ne dăruiește Bunul Dumnezeu, tot așa trebuie să îi oferim șansa oricărui prunc să se bucure, să își bucure părinții, să le mulțumească pentru că au spus „DA” vieții și să îi iubească din tot sufletul.

Fiecare viață este un dar!

VIATA

CEAHLAU ANDREI,
CLASA A IX-A

Viața este miracolul existenței. Este cel mai de preț bun pe care îl are omul, acest pumn de țărână peste care cade o rază a veșniciei. Când spun viață, gândul mă duce la aer, apă, lumină, respirație, bucurie, copii, răsărit, floare și toate converg către Creatorul lor, adică către Dumnezeu.

Acest dar minunat și preamărit al vieții a fost dăruit de Dumnezeu omului cu toate calitățile ei superioare, cugetare și sensibilitate, puterea de a înțelege, puterea cunoașterii și a vibrației în fața suferinței, bunătății și frumuseții.

Dumnezeu este Cel Care pune viața în om: „Domnul a făcut pe om din țărână, i-a suflat în față suflare. Omul s-a făcut astfel un suflet viu” (Facere 2, 7). Astfel pentru noi creștinii Dumnezeu nu este doar Creatorul vieții ci este viața însăși. „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața”(Ioan 16, 4). Viața este frumoasă, unică, irepetabilă, iar modul cum o trăim aici pe pământ o poate face sfântă și nesfârșită.

Pentru cei care cred în Hristos viața pământească este anticamera celei veșnice, iar moartea nu este un deznodământ al vieții, ci puntea către viața cea veșnică. Vremea de astăzi ne arată tot mai clar cât este de nesigură viața pe pământ. Cea mai puternică dragoste, cea mai sigură

situație materială, cea mai robustă sănătate, cele mai bune interese, toate sunt supuse schimbării, nimic nu are statornicie. Care este scopul vieții pe pământ? Oricât ne-am chinui să căutăm și să întrebăm, scopul vieții este acela să găsim cărarea înapoi către Dumnezeu. Să ajungem la Izvorul Vieții. Viața nu-și găsește împlinirea decât prin mântuirea sufletului. Să nu uităm că Dumnezeu l-a creat pe Adam nemuritor. Cursa întinsă de șarpe a făcut posibilă căderea în păcat și moartea. Fără ținerea făgăduinței Sale, de către Dumnezeu, existența omului pe acest pământ s-ar fi încheiat chiar atunci. „Și aceasta este făgăduința pe care El ne-a promis-o: Viața veșnică”(Ioan 2, 25).

Dumnezeu ne iubește și nu ne dorește moartea definitivă „Oare voiesc Eu moartea păcătosului, zice Domnul Dumnezeu și nu mai degrabă să se întoarcă și să fie viu”(Iezechiel 18,23)? Deci țelul fiecărui om este viața cea veșnică, iar viața acesta pământească este drumul pe care fiecare trebuie să-l parcurgă spre acesta.

Viața este un dar, cel mai de preț pe care l-am primit de aceea trebuie să fim recunoscători pentru fiecare clipă trăită, pentru fiecare răsărit pe care-l vedem, pentru fiecare zâmbet care ne luminează ziua, pentru bucuria ascunsă în fiecare floare, pentru bucuria izvorâtă din tot ce este. Și dacă ne deschidem inima și vedem cu ochii sufletului vom descoperii în jurul nostru milioane de lucruri care ne reamintesc că trebuie să ne bucurăm și să trăim frumos clipă de clipă. Contemplând tot ce ne înconjoară ne vom îndrepta pașii către adevărata fericire.

Deși avem cu toții un dar minunat viața, la rândul nostru devenim daruri pentru cei din jurul nostru: pentru părinți, pentru prieteni și chiar pentru tot ce există în jurul nostru.

Care este totuși esența acestui dar al vieții? Este iubirea lui Dumnezeu, pentru că tot ce dăruiește Dumnezeu este din iubirea Sa desăvârșită și nemărginită. Deci suportul vieții este iubirea lui Dumnezeu.

De aceea cred că viața noastră aici pe pământ este menită să ne transforme în lumină și iubire, căci Însuși Hristos a arătat că sensul cel mai adânc al vieții este împletirea jertfei cu iubirea.

Jertfindu-se și iubind, omul nu cade niciodată!

CITATE DESPRE VIAȚĂ ȘI VIETUIRE DIN SCRIERILE SFINȚILOR PĂRINȚI ȘI ALE UNOR TEOLOGICI AI BISERICII

COORDONATOR: PR. PROF. TABLAN POPESCU LUCIAN - IONUȚ

„Viața e împletită din clipe plăcute și triste și nu poate fi om care să fie fără dureri și bucurii. Nimic nu ne poate mângâia la plecarea noastră din această viață ca o conștiință bună.” (Sfântul Ioan Gură de Aur)

„Nimic nu este atât de propriu firii noastre ca a fi în comuniune cu alții, a avea nevoie unii de alții și a ne iubi unii pe alții.” (Sfântul Vasile cel Mare)

„Fiecare dintre noi este pictorul propriei vieți. Sufletul nostru este ca o pânză; virtuțile sunt culorile; Iisus Hristos este modelul pe care trebuie să-L pictăm.” (Sfântul Grigorie de Nyssa)

„Scopul vieții creștine este dobândirea Sfântului Duh.” (Sfântul Serafim de Sarov)

„Prin credința în Dumnezeu viața noastră capătă sens, scop, sprijin. Sufletul este plin de o comoară neprețuită.” (Sfântul Ierarh Luca al Crimeei)

„Viața fără Hristos este fără gust, tristă și părăsită.” (Sfântul Sofronie Saharov)

„Un om este cu adevărat liber atunci când acceptă să devină robul lui Dumnezeu.” (Sfântul Maxim Mărturisitorul)

„Viața nu poate fi cunoscută rațional, ci numai experimental.” (Părintele Dumitru Stăniloae)

„Omul trebuie să colaboreze în mod continuu și liber cu harul dumnezeiesc.” (Sfântul Maxim Mărturisitorul)

(elev seminarist Hrecinic Rareș, clasa a IX-a)

„Cât încă suntem vii să ne gândim câtă frică va veni peste noi în ziua Judecății, când vom sta triști pentru faptele cele rele pe care le-am făcut în viața aceasta: deșertăciuni și prostii, cântece

și jocuri și alte multe răutăți care nu se cuvin creștinilor a le face.” (Sfântul Ioan Gură de Aur)

„Toate lucrurile bune pe care le puteți face, faceți-le: nu defăimați pe nimeni, nu furați de la nimeni, nu mințiți față de nimeni, nu vă înălțați față de nimeni, nu urâți pe nimeni, nu vă despărțiți de adunările de la slujbele din biserică, pătimiți împreună cu cei lipsiți, nu pricinuiți nimănui sminteală; de ceea ce e al altuia să nu vă apropiați; îndestulați-vă cu ceea ce vă pregătesc femeile voastre. De veți face așa, nu veți fi departe de Împărăția cerurilor.” (Sfântul Ioan Scărarul)

„Oare nu știți, frații mei, ce fel de frică și nevoie avem să pătimim în ceasul ieșirii noastre din viața aceasta, când sufletul se va despărți de trup?...Deci ,dacă sufletul și-a câștigat de aici, din lume, fapte bune și a viețuit viață cinstită, aceste fapte bune se fac îngeri buni și îl înconjoară și nu lasă pe nici una din puterile potrivnice să se atingă de dânsul, cântând cântări de biruință lui Dumnezeu și îl duc la Stăpânul Hristos și Împăratul slavei și îl închină Lui împreună cu toată puterea cerească.” (Sfântul Efrem Sirul)

„Drept aceea, fraților, aducându-ne aminte de sfârșitul nostru, să părăsim toate faptele rele. Că nici cele frumoase și bune ale lumii nu sunt veșnice, nici necazurile de aici nu sunt fără de sfârșit.” (Sfântul Vasile cel Mare)

(*elev seminarist Abageru Andrei, clasa a IX-a*)

„Și eu vă mărturisesc azi, după ani de suferință, meditație și frământări, cu viață aspră, că Viața nu are niciun sens fără Hristos! Că toate alergările noastre, fără Iisus sunt deșertăciune și goană după vânt! De aceea, să căutăm ca prin modul nostru de trăire să-L câștigăm pe Mântuitorul în inimile noastre.” (Valeriu Gafencu, *Calea spre fericire*, Editura Agaton, Făgăraș, p.14).

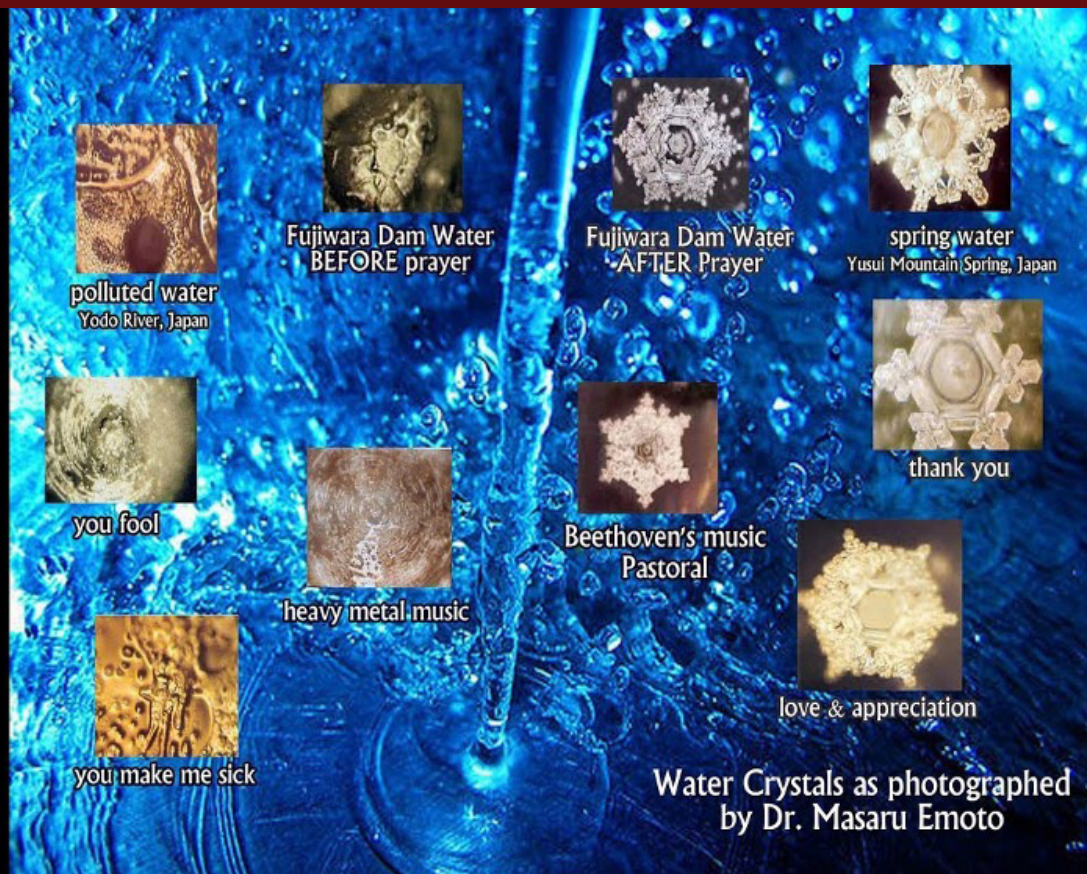
„Prin credința în Dumnezeu viața noastră capătă sens, scop, sprijin. Sufletul este plin de o comoară neprețuită.” (Arhimandritul Nectarie Antonopoulos, *Sfântul Arhiepiscop Luca. Chirurgul fără de arginți*, Editura Egumenița, Galați, 2009, p. 332)

„Misiunea Bisericii este de a crea în fiecare membru al ei convingerea că starea normală a personalității omenești o constituie nemurirea și veșnicia, iar nu temporalitatea și moartea, și că omul este un călător care prin moarte și temporalitate înaintea spre nemurire și spre veșnicie.” (Sfântul Iustin Popovici, *Omul și Dumnezeu-Om. Abisurile și culmile filozofiei*, Editura Sophia, București, 2009, p. 93)

„De ce este grea viața omului? Pentru că omul a născocit moartea instaurând-o în el și în toate ființele din jurul lui. Iar moartea este izvorul nesecat al tuturor chinurilor și durerilor. Toți nervii morții pornesc de la om fiindcă el este ganglionul central al morții. În realitate moartea este singura amărăciune a vieții, singura amărăciune a existenței. Din ea purcede toată tragedia vieții.” (Sfântul Iustin Popovici, *Omul și Dumnezeu-Om. Abisurile și culmile filozofiei*, Editura Sophia, București, 2009, p. 52)

(*elev seminarist Onesim Ștefan, clasa a IX-a*)

DESPRE APĂ ȘI MEMORIA EI

PROF. GRIVINCĂ VRĂJITORU DARIA,
DISCIPLINELE FIZICĂ, BIOLOGIE ȘI CHIMIE

In fiecare an, în 22 martie, sărbătorim Ziua Mondială a Apei. Decizia instituirii acestei sărbători a fost luată în cadrul Conferinței Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare de la Rio de Janeiro, în data de 22 decembrie 1992.

Care este, de fapt, semnificația ascunsă în spatele acestei zile? De ce dedicăm o întreagă zi resurselor globale de apă? Scopul Zilei Mondiale a Apei este de a trage un semnal de alarmă asupra necesității de a proteja cantitativ resursele globale de apă de care avem atâta nevoie.

În istorie, civilizațiile s-au dezvoltat cu precădere pe malurile apelor, apa fiind mai importantă chiar decât mâncarea: un om poate supraviețui fără să mănânce aproximativ o lună, dar fără apă doar o săptămână. Apă deține însușiri nebănuite pe care nu le manifestă nicio altă substanță.

Fulgii de zăpadă și spiritualitatea oamenilor

Științific s-a demonstrat că apa din interiorul celulelor corpului are un grad superior de ordonare, semănând mai mult cu gheața decât cu apa lichidă. Studiile privitoare la apă au fost făcute asupra modului de cristalizare a acesteia și a factorilor ce pot influența acest proces, fiind bine cunoscut faptul că în natură nu se pot găsi doi fulgi de zăpadă identici.

Molecula de apă (H_2O) este alcătuită din doi atomi de hidrogen și un atom de oxigen legați chimic. În molecula izolată de apă, centrul sarcinilor pozitive nu coincide cu cel al sarcinilor negative, molecula de apă având un pol pozitiv și unul negativ, deci se comportă ca un dipol electric permanent. În aceste condiții, moleculele se atrag la extremitățile încărcate cu sarcini electrice de semn opus, formând asociații moleculare (structura supramoleculară) prezente în gheață și în apă lichidă, permițând explicarea proprietăților neobișnuite ale apei. La temperaturi mai mici de $0^{\circ}C$, apa pură trece în stare solidă sub formă de gheață cu structura tipică de cristale hexagonale. Apa dezghețată este considerată apă suprastructurată (nu și la microunde).

Unul dintre primii cercetători ce au studiat modul de cristalizare a apei a fost românul Henri Coandă (1886-1972). Cercetările sale au avut drept scop studierea modului de cristalizare a fulgilor de zăpadă. El a concluzionat că forma de cristalizare a fulgilor de nea diferă de la o regiune la alta și că forma lor este cu atât mai complexă și mai frumoasă cu cât zona în care au fost produși este una cu un grad foarte ridicat de spiritualitate al oamenilor. Cercetările au fost continuate în România de Dan Olaru Mirahorian, discipolul lui Coandă.

Nu ofensați apa, își amintește fiecare cuvânt pe care-l roștiți !

Printre primii cercetători care au introdus conceptul de memorie a apei în atenția lumii științifice și a publicului a fost imunologul și homeopatul francez Jacques Benveniste. Rezultatele experimentelor sale, publicate în revista Nature în anul 1988, evidențiau capacitatea apei de a

reține caracterul alergen al unei substanțe cu care a fost pusă în contact, chiar și după multiple diluții succesive ale apei, până la puritatea originală. Numeroși oameni de știință au continuat cercetările lui Benveniste, printre care virusologul Luc Montagnier (colaureat al premiului Nobel pentru descoperirea HIV) și Alex Tournier, directorul Institutului de Cercetare în Homeopatie din Londra.

Stanislav Zenin de la Institutul de Biomedicină al Academiei de Științe din Rusia și-a susținut în 2003 teza de doctorat despre memoria apei pe baza studiului modificării conductivității electrice. Zenin a definit apa ca fiind o substanță în stare de acceptare a informației, având o suprastructură adecvată pentru stocarea de date și a numit-o rezervor de informație biologică. El a făcut distincția între memoria primară și cea de lungă durată a apei. Memoria primară devine detectabilă după un singur impact cu informația și corespunde unei modificări reversibile în suprastructura apei. Memoria de lungă durată corespunde unei transformări complete a suprastructurii și este rezultatul unei influențe îndelungate a informației. Zenin a concluzionat că orice persoană are capacitatea de a influența apa de la distanță, determinând-o să-și modifice suprastructura în conformitate cu informațiile primite; „nu ofensați apa, își amintește fiecare cuvânt pe care-l roștiți”.

Apa sfințită capătă o structură chimică mai armonioasă

Cercetătorul ale cărui rezultate sunt în prezent cel mai bine cunoscute de publicul larg este profesorul japonez Masaru Emoto de la Universitatea din Yokohama. În timpul călătoriei sale în USA din 1989 a avut ocazia de a face cunoștință cu cercetătorul Lee H. Lorenzen care i-a prezentat fotografii ale unor mostre de apă obținute cu ajutorul unui microscop electronic criogenic. Ulterior Emoto a întreprins studii privind structura apei supuse la diverse tipuri de informații energetice pozitive sau negative, cum ar fi vorbe, cuvinte scrise, tipuri de muzică, imagini, forme de rugăciune, și, observând procesul de cristalizare a moleculelor de apă sub diverse forme mai mult sau mai puțin armonioase, Emoto a concluzionat că apa are memorie și că se modelează după amprenta energetică, pozitivă sau negativă, a persoanelor, vorbelor, stărilor și sentimentelor cu care intră în contact sau care sunt direcționate către ea. Rezultatele au arătat că după rugăciune apa a căpătat o nouă structurare, mai armonioasă.

Alt tip de experiențe a urmărit modul de transmitere a informației în apă, prin contactul cu o apă deja structurată. Apă încărcată prin rugăciune a fost deversată în lac, după care la un interval de timp a fost preluată o nouă probă din apă lacului. S-a dovedit că apa din lac s-a structurat prin rezonanță. Emoto și-a publicat rezultatele în cartea *Mesajele ascunse din apă*, fiind pusă în evidență capacitatea apei de a prelua, stoca și transmite un anumit tip de informație.

Oamenii de știință ruși susțin că au dovedit printr-un experiment care sunt miracolele rugăciunii și ale însemnării cu semnul crucii înainte de masă, spunând că gestul făcut de orice credincios sau necredincios, poate purifica mâncarea și apa!

Fizicianul Angelina Malakhovskaya a spus că obiceiul facerii semnelor crucii deasupra mâncării și băuturii, înainte de masă, are un profund sens mistic, mâncarea fiind astfel purificată.

Puterea semnelor crucii a fost studiat timp de 10 ani de către cercetătoarea Malakhovskaya. Ea, alături de alți oameni de știință, au studiat impactul rugăciunii „Tatăl nostru” și al semnelor crucii asupra bacteriilor patogene, luând mostre de apă din diferite surse – fântâni, râuri, lacuri. S-a analizat și observat faptul că toate mostrele de apă conțineau anumite bacterii înainte de a se rosti rugăciunea și a se face semnul crucii. După ce se rostește Rugăciunea domnească și se

face semnul crucii asupra apei, numărul de bacterii dăunătoare scade de șapte, zece, sute chiar mii de ori.

S-a mai observat că dacă semnul crucii este făcut neîngrijit și fără să atingă punctele corespunzătoare – centrul frunții, centrul plexului solar și umerii – rezultatele pozitive ale testelor sunt mai slabe sau chiar absente.”

„Bea apă din izvorul de unde beau caii. Calul dintr-o apă rea nu va bea niciodată” (Sf. Serafim de Sarov).

Știați că...

- 2,1 miliarde de oameni nu au acces la apă potabilă sigură?
- până în anul 2050, se estimează că populația mondială va crește cu încă 2 miliarde de oameni, iar necesarul de apă al planetei va fi cu 30% mai mare decât în prezent?
- aproximativ 1,9 miliarde de oameni trăiesc în zone afectate de lipsa apei, iar până în anul 2050, se estimează că acest număr se va ridica la aproximativ 4 miliarde de oameni?
- industria consumă 20% din resursele de apă, pentru producerea de energie și de bunuri?
- agricultura utilizează 70% din necesarul mondial de apă, în mare parte pentru irigații, iar procentul este mai mare în zonele dens populate sau secetoase?
- din restul de 10% rămas pentru consumul casnic, apa potabilă reprezintă mai puțin de 1%

UNIREA BASARABIEI CU ROMÂNIA

PROF. MARCEL PUHA,

DISCIPLINA *ISTORIE*

Unirea Basarabiei cu România a avut loc la 9 aprilie 1918 (27 martie pe stil vechi) și a fost în fapt reunificarea vechii provincii românești Basarabia, ruptă de Moldova și alipită de Rusia în 1812. Basarabia a fost prima provincie care s-a unit cu România pentru a forma România Mare. Efectele Unirii au fost anulate la 28 iunie 1940, atunci când Rusia a anexat din nou Basarabia, în baza pactului secret Ribbentrop-Molotov.

Dezmembrarea Imperiului rus produsă în urma revoluției ruse din februarie 1917 a însemnat momentul crucial în care popoarele imperiului au accelerat lupta pentru afirmarea identității naționale și pentru propria organizare în state naționale proprii, pe baza principiului autodeterminării. Basarabia care fusese ruptă din Moldova în 1812 se găsea în situația unică de a se putea desprinde definitiv de Rusia. Cu toate că suferise un proces brutal de rusificare în cei 100 de ani de dominație rusească, fosta provincie continua să fie în marea ei majoritate românească, mai bine de 65% dintre locuitori fiind români. În aceste condiții și făcând apel la dreptul istoric, Basarabia a urmărit mai întâi autonomia față de Rusia și apoi, drept scop final, unificarea cu România¹.

Independența unei țări așa de mici ca Basarabia, secătuită economic, fără organizare proprie, fără armată, era greu, dacă nu imposibil, de păstrat. Mai ales că Ucraina, pe față sau pe ascuns, manifesta tendințe anexioniste, ațâțând populația din sud, iar trupe austro-ungare din Bucovina ocupau Hotinul.

În haosul atâtor evenimente soluția salvatoare pentru românimea dintre Prut și Nistru nu poate fi decât unirea cu România, singurul scut al ordinii din această regiune. Apariția armatei juca rolul unui scut al liberei și pașnicei dezvoltări a populației și a țării. Ea se afirmă ca o forță organizată venită să înlăture haosul și, în mijlocul tuturor prăbușirilor din vecini, să ajute ca românii basarabeni să-și exprime, în deplină libertate, voința națională de unire cu patria de la care fuseseră smulși cu un veac înainte.

La 26 februarie, o delegație compusă din Ion Inculeț și Daniel Ciugureanu, adică președintele și primul-ministru al Republicii Democratice Moldovenești, a venit la Iași să mulțumească guvernului român pentru ajutorul dat în restabilirea ordinii și să discute problema unirii. Generalul Alexandru Averescu, în calitate de președinte al Consiliului de Miniștri, a sfătuit delegația să mai aștepte până la încheierea păcii cu Germania și Austro-Ungaria.

¹<http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/>

La 5 martie s-a semnat Protocolul de la Buftea, care prelungea cu 14 zile armistițiul cu Puterile Centrale, odată cu acordul de satisfacere în masă (în semn de protest) a tuturor pretențiilor Puterilor Centrale. La Buftea, Ucraina trimitea o notă prin care susținea că „Basarabia din punct de vedere etnografic, economic și politic, formează o unitate indivizibilă cu teritoriul Ucrainei”². Era așadar evident că Republica Democratică Moldovenească nu putea rămâne independentă, însă momentul pentru unire nu era oportun. Unirea trebuia amânată pentru a nu periclita soarta Dobrogei, la rândul ei revendicată de Bulgaria și cerută în schimbul Basarabiei. Generalul Averescu avea să replice delegației austro-ungare: „Voiți să ne luați ceea ce este al nostru, adică Dobrogea și să ne dați în schimb ceea ce nu este al vostru: Basarabia”³.

În cursul lunii martie devenea tot mai evident că unirea Basarabiei cu România era singura soluție pentru tânăra Republică Moldovenească⁴, soarta ei ca stat independent fiind periclitată de intențiile de anexare a Ucrainei. Rada ucraineană, care semnasese pacea cu Puterile Centrale, făcea presiuni mai ales pentru anexarea unor părți ale Basarabiei, precum Ținutul Hotinului și Cetatea Albă.

Curentul care cerea unirea devenise de nestăvilit.⁵ Contactele basarabenilor cu factorii politici și cu presa de la Iași erau tot mai intense, ziare precum „Cuvânt Moldovenesc”, „Ardealul”, „România Mare”, „Sfatul Țării”, nu conțineau să scrie pe seama unirii, sporind sentimentul de proprie conștiință națională. Elitele culturale de pe ambele maluri ale Prutului se întâlneau la 1 martie la Iași, unde aveau să cadă de acord asupra necesității istorice a acestui mare pas. Zemsteva din Bălți anticipa timpii și declara oficial că cere unirea Basarabiei cu Regatul României, chemând și administrațiile locale să urmeze exemplul.

Soluția impasului urma să vină de data aceasta de jos.⁶ În acest context, la Iași au început discuțiile legate de modalitatea de realizare a Unirii și s-a decis soluția deliberării în Sfatul Țării. În cadrul ședinței guvernului de la Iași din 23 martie, la care au participat și Inculeț, Ciugureanu și Constantin Stere, s-a decis trimiterea unei delegații Chișinău, care să supună chestiunea unirii în Sfatul Țării. Constantin Stere a sosit la Chișinău în 24 martie, iar în 26 martie a ajuns și primul-ministru Alexandru Marghiloman.

La ședința solemnă a Sfatului Țării din 26 martie a fost prezent și Marghiloman care a rostit un discurs în care a reliefat necesitatea unirii. Totodată, Alexandru Marghiloman a subliniat dorința guvernului român de a respecta drepturile și libertățile câștigate, urmând ca Sfatul Țării să se ocupe de „rezolvarea chestiunii agrare potrivit cu vrerile poporului.”⁷ După discurs, Marghiloman a părăsit sala, lăsând Sfatul Țării să delibereze asupra propunerilor guvernului român.

În numele Blocului Moldovenesc, deputatul Ion Buzdugan a dat citire, în limba română, declarației prin care se propunea unirea, documentul fiind citit și în rusește de deputatul Vasile Cijevski.

Pe 27 martie, Sfatul Țării a votat prin vot nominal deschis în favoarea Unirii cu România,

² Academia Română, *Istoria Românilor*, Volumul VII, Tom 2, București, 2001, p. 487.

³ Boldur, Alexandru V., *Istoria Basarabiei*, București, 1992, p. 114.

⁴ Postarencu Dinu, *O istorie a Basarabiei în date și documente*, Chișinău, 1998, p. 162-163.

⁵ *Istoria Românilor*, p. 489.

⁶ Boldur, *op. cit.*, p. 115.

⁷ Nistor Ion, *Istoria Basarabiei*, Ed. Humanitas, București, 1991, p. 97.

declarația Sfatului Țării menționând că: „Republica Democratică Moldovenească (Basarabia), în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului că noroadale singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna SE UNEȘTE CU MAMA SA, ROMÂNIA”.⁸ Declarația de unire se încheia cu cuvintele: „Trăiască unirea Basarabiei cu România de-a pururea și totdeauna!”⁹ În numele Sfatului Țării, Declarația Unirii a fost semnată de Ion Inculeț, președinte, Pan Halippa, vicepreședinte și Ion Buzdugan, secretarul Sfatului Țării.¹⁰

Condițiile unirii, puse de majoritatea românească, menționate în declarația specifică a Sfatului Țării, au fost următoarele:

1. Sfatul Țării urma să ducă la bun sfârșit o reformă agrară, după nevoile și cererile norodului; aceste hotărâri se vor recunoaște de guvernul român;
2. Basarabia avea să-și păstreze autonomia provincială, având să aibă propriul său organ legislativ, Sfatul Țării, ales prin vot universal, egal, direct și secret;
3. Sfatul Țării avea să voteze bugetul local, urma să controleze consiliile zemstvelor și orașelor și avea să numească funcționarii administrației locale;
4. Recrutarea armatei se va face în principiu pe baze teritoriale;
5. Legile locale și forma de administrare puteau fi schimbate de parlamentul român numai cu acordul reprezentanților locali;
6. Drepturile minorităților din Basarabia urmau să fie garantate prin lege și respectate în statul român;
7. Doi reprezentanți ai Basarabiei aveau să facă parte din guvernul central român, acum desemnați de actualul Sfat al Țării;
8. Basarabia urma să trimită în Parlamentul României un număr de reprezentanți proporțional cu populația regiunii;
9. Toate alegerile din Basarabia aveau să fie organizate pe baze democratice, urmând să se bazeze pe votul direct, egal, secret și universal;
10. Libertatea personală, libertatea tiparului, a cuvântului, a credinței, a adunărilor și toate libertățile obștești vor fi garantate prin constituție;
11. Toate călcările de legi făcute din motive politice în vremurile tulburi ale prefacerii din urmă sunt amnistiate.¹¹

Aceste cerințe/condiții însemnau o respingere a sistemului politic țarist și a politicii culturale de rusificare, precum și o hotărâre de așezare a provinciei pe un curs nou, democratic, de dezvoltare. Este de menționat că unirea Basarabiei cu România nu a fost recunoscută de Rusia.

⁸ Constantiniu Florin, O istorie sincera a poporului roman, București, 1997, p. 290.

⁹ Nistor Ion *op. cit.* p. 99.

¹⁰ Albina, *Revista pentru popor*, No 3, martie 1928, p. 141.

¹¹ https://ro.wikipedia.org/wiki/Unirea_Basarabiei_cu_Rom%C3%A2nia

Din cei 135 de deputați prezenți, 86 au votat în favoarea Unirii, 3 au votat împotriva, iar 36 s-au abținut, în special din rândurile deputaților germani, bulgari și ucraineni, 13 deputați fiind absenți (lista și opțiunile la votare). La voturile deputaților Blocului Moldovenesc, facțiune majoritară și pro-română, s-au adăugat cinci membri ai Frațiunii Țărănești, în frunte cu Vasile Bârcă și reprezentantul comunității poloneze, deputatul Felix Dudkevici. Citirea rezultatului a fost însoțită de aplauze furtunoase și strigăte entuziaste „Trăiască Unirea cu România!”. După votare și citirea rezultatului au fost invitați în clădire prim-ministrul Alexandru Marghiloman și suita sa, cărora li s-a comunicat hotărârea adoptată. Prim-ministrul a luat cuvântul și a declarat că „În numele poporului român și al regelui său, Majestatea sa Ferdinand I, iau act de unirea Basarabiei cu România, de aci înainte și în veci.” Președintele Sfatului Țării I. Inculeț la orele 19 și 20' declară închisă ședința Sfatului Țării.

La 31 martie 1918, deși era îndoliată de condițiile înrobitoare ale păcii de la Buftea, România a sărbătorit evenimentul Unirii cu Basarabia, amestecând lacrimile de jale cu lacrimile de bucurie. Prin decretul regal din 9 aprilie se confirma hotărârea de Unire a Basarabiei cu România. Ion Inculeț și Daniel Ciugureanu intrau în guvernul țării ca miniștri fără portofoliu.

Primul pas în domeniul reformelor stabilizatoare a fost etatizarea pădurilor și a subsolului, precum și votarea reformei agrare, prin care pământul era distribuit țăranilor. Tratatul pentru recunoașterea unirii Basarabiei cu România s-a semnat la 28 octombrie 1920, la Paris, de Consiliul ambasadurilor Imperiului britanic, Franței, Italiei și Japoniei, pe de o parte și ai României, pe de altă parte. Acest tratat recunoaște României suveranitatea asupra teritoriului basarabean, cuprins între Prut, Nistru, vechea graniță a Bucovinei și Marea Neagră. Articolul 9 al Tratatului anunță că părțile contractante vor invita Rusia să adere la acest Tratat, de îndată ce va exista un guvern rus recunoscut de ele. Așadar, detaliile acordului de recunoaștere a unirii Basarabiei urmau să fie

stabilite prin negocieri directe între România și Rusia.¹²

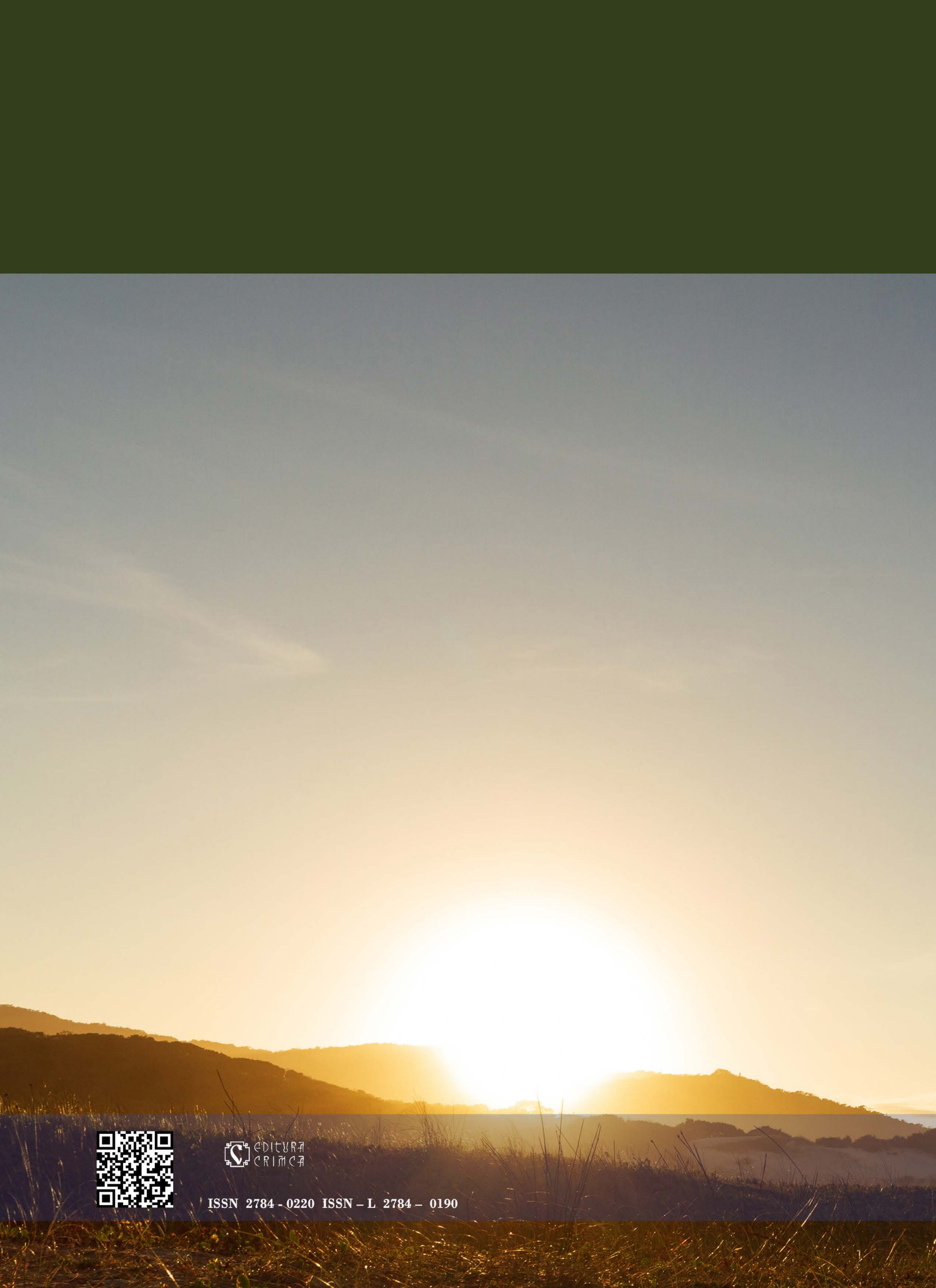
La scurt timp după unire, din păcate, a început disputa: cine a făcut unirea și mai ales unde: la Chișinău, la Iași sau la București. A cui a fost rolul hotărâtor: al președintelui Consiliului de Miniștri – Al. Marghiloman, al lui Constantin Stere, al Armatei române chemată pentru a stabili țara sau a românilor de la Chișinău – Ion Inculeț, Pantelimon Halipa, Daniel Ciugureanu, Gherman Pânteia, Onisifor Ghibu etc. Adversarii Unirii au susținut timp de decenii, printr-o întreagă producție istoriografică, că Unirea s-a făcut la București și Iași și a fost impusă cu ajutorul Armatei române la Chișinău. Partizanii unirii au scris și susținut că Unirea a fost rod al voinței românilor din Basarabia.

Acum la aniversarea a 103 de ani de la Unire, citind documentele vremii, memoriile, analize și sintezele publicate în cei 103 de ani – realizăm că Unirea Basarabiei a fost rodul construcției unui moment istoric aparte: destrămarea Imperiului Țarist și haosul armatei ruse, ideile de autonomie/independență a popoarelor din fostul imperiu, dorința de pace și stabilitate a românilor basarabeni și a recâștigării propriilor pământuri și a propriei limbi, prezența intelectualilor din toate provinciile la Chișinău și voința Puterilor Centrale de a oferi o compensație României, ducând la primul pas din cele trei ale anului 1918 – votul Sfatului Țării și Unirea Basarabiei. Aflarea Basarabiei în componența României Mari are ca dată inițială votul Sfatului Țării din 27 martie / 9 aprilie 1918 de unire cu România, iar ca dată finală – zilele de 26-28 iunie 1940. Perioada interbelică constituie etapa de 22 de ani circumscrisă celor două războaie mondiale, etapă în care Basarabia a revenit în spațiul de cultură și civilizație românească, evoluând în componența statului național unitar român.

Pe 23 august 1939, Germania și Uniunea Sovietică încheiau Pactul de Neagresiune (sau Pactul Ribbentrop – Molotov) ce avea un protocol adițional secret în care, la punctul 3, se arăta „interesul” pe care-l manifesta Uniunea Sovietică pentru Basarabia și „totalul dezinteres” al Germaniei „față de acest teritoriu”. Acest „interes” a fost pus în aplicare în vara anului 1940, când România a fost nevoită, din nou, să se supună voinței marilor puteri și să cedeze Basarabia și Bucovina de Nord. Teritoriul dintre Prut și Nistru avea să revină în componența României în anul 1941, însă prin Convenția de Armistițiu de la Moscova din 12-13 septembrie 1944 s-a impus statului român să recunoască intrarea în componența Uniunii Sovietice a Basarabiei, nordului Bucovinei și a teritoriului Herța. Aflarea Basarabiei timp de aproape o jumătate de secol sub ocupație sovietică i-a blocat în mare măsură sau atenuat identitatea firească – etnică, lingvistică, culturală - impunându-i-se alta, fie străină și opusă propriei identități, fie falsificatorie. Este datoria noastră să spunem adevărul și să sperăm că, la un moment dat, nu foarte îndepărtat, vom ajunge să reținem clipe de emoție și entuziasm așa cum au trăit cei care au făcut România Mare.

¹² https://ro.wikipedia.org/wiki/Unirea_Basarabiei_cu_Rom%C3%A2nia

 EDITORIAL
CRIMINAL

ISSN 2784 - 0220 ISSN - L 2784 - 0190